VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina — Perustettu vuonna 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 109 — Vol. XLI vuosikerta — SUDBURY, ONTARIO — Tiistaina, syysk. 16 p. — Tuesday, Sept. 16, 1958

Yhdysvaltain ja Kiinan lähettiläät aloittivat Varsova-neuvottelut eilen

Eisenhower vastannut Hrushtsheville ja piittaamatta USAn teoista vaatii N-liittoa vaikuttamaan Kiinan tykistön vaientamiseksi

Varsova. — Yhdysvallat ja Kiina suostuivat sunnuntaina lähettilästasaneuvottelujen alkamiseen täällä tänään.

Molemminpuolin kieltäydyttiin antamasta mitään lähempää selostusta siitä mitä lähettiläät tulevat esittämään Kauko-Idän kriisin ratkaisemiseksi. Neuvotteluihin osallistuvat Yhdysvaltain lähettiläs Jacob Beam ja Kiinan Kansantasavallan lähettiläs Wang Ping-nan.

Yhdysvaltain ja Kiinan Kansantasavallan diplomaattien useita päiviä kestäneiden alustavien neuvottelujen jälkeen annettiin julkisuuteen seuraava yhteinen kommunikea:

"Seuraten Yhdysvaltain ja Kiinan Kansantasavallan edustajien neuvotteluja on päätetty pitää seuraava lähettiläskokous alkaen kello 3 iltapäivällä maanantaina, syyskuun 15 päivänä, huoneistossa, jonka Puolan hallitus on varannut Mysliwieckin palatsissa."

Keskellä Varsovaa sijaitsevassa puistossa oleva palatsi oli aikoinaan Puolan kuninkaiden metsästysmajatalo.

Varsovan diplomaattipiireissä pidetään näiden neuvottelujen alkamista yrityksenä päästä jonkinlaiseen sopimukseen Kauko-Idän kriisin ratkaisemiseksi kenenkään menettämättä liiallisesti arvovaltaansa.

Neuvotteluihin on saapunut myös eräs yhdysvaltalainen Kiinan asiantuntija. Hän on Yhdysvaltain Bernin lähetystön neuvonantaja Ralph Clough.

YHDYSVALLAT YLLÄPITÄÄ YHTEYTTÄ CHIANGHIN

Washington. — Yhdysvallat tulee jatkuvasti pitämään Chiangia tietoisena tapahtumista neuvotteluissa Kiinan Kansantasavallan edustajien kanssa, joiden hallitusta Yhdysvaltain taholta ei ole vielä tunnustettu.

Yhdysvaltain diplomaatit tulevat neuvottelemaan Chiang Kai-shekin edustajien kanssa täällä ja Formosalla.

Yhdysvaltain viranomaisten taholta on myös väitetty, että huolimatta Formosan tynkähallituksen julistetusta aikeesta Yhdysvallat ei ole sitoutunut auttamaan sitä hyökkäyksessä Kiinan mannermaalle, josta viimeksimainitut joukot olivat pakoitettuja lähtemään v. 1949.

Mutta siitä huolimatta Yhdysvaltain taholta ei ole tehty mitään vissejä ehdotuksia sodan estämiseksi muutamista Kiinan rannikolla sijaisevista saarista. Eräskin virkailija sanoi, että olisi väärin paljastaa ennakolta Yhdysvaltain neuvotteluperusta.

Yhdysvaltain Chiang Kai-shekin joukkoihin ylläpitämien suhteiden ongelma, Yhdysvaltain neuvotellessa Kiinan Kansantasavallan hallituksen edustajien kanssa, tuli jälleen esiin Chiang Kai shekin lähettilään vieraillessa valtiosihteeri Dullesin kodissa.

Chiang Kai-shekin lähettiläs tri George K. C. Yehin vierailusta Dullesin luona ei paremmin ilmoitettu, mutta ilmeistäkin on, että tällöin käsiteltiin Kauko-Idän kriisistä johtuvista ongelmista.

Yeh sanoi, sanomalehtimiehille, että hänen hallituksensa (Formosan tynkähallitus) ei tule koskaan suostumaan vihollisuuksien lopettamiseen Formosan salmella. Hän sanoi "ei" kun häneltä kysyttiin jos hänen hallituksensa suostuisi väkivaltaisuuksien hylkäämiseen alueella.

OMISTA TEOISTAAN PIITTAAMATTA YHDYSVALLAT VATII N-LIITTOA VAIKUTTAMAAN KIINAN TYKISTÖN VAIENTAMISEKSI

Newport, Rhode Island. — Yhdysvaltain presidentti Eisenhower on lähettänyt Neuvostoliiton pääministeri Hrushtsheville vastauksensa viime viikon maanantaina hänelle lähettämään kirjeeseen.

Hrushtshev oli kirjeessään Eisenhowerille ilmaissut Neuvostoliiton halun aikaansaada rauha Formosan salmen alueella. Hän oli edelleen sanonut, että Yhdysvallat voisi edistää tätä tarkoitusta vetämällä maa- ja merivoimansa pois alueelta.

Presidentti Eisenhowerin vastauksessa ei yritettykään antaa suoraa vastausta Hrushtshevin ehdotukseen, vaan tyydyttiin sanomaan:

"Yhdysvaltain sotilasvoimat ovat siellä hyökkäyksen torjumisen auttamiseksi — ei hyökkäyksen tekemiseksi . . ."

Kirjeessään Eisenhower pyysi pääministeri Hrushtshevia kehoittamaan Kiinan Kansantasavaltaa lopettamaan sotilasoperationsa Formosan salmella (Kiinan rannikolla) ja neuvottelemaan ongelmien rauhanomaisesta ratkaisusta. Kirjeessä ei mainittukaan siitä, että Kiinan Kansantasavallan taholta ei olla koskaan kieltäydytty rauhallisista neuvotteluista ja siitä, että Yhdysvaltain sotajoukot ovat asiallisesti puhuen sekaantuneet Kiinan Kansantasavallan sisäiseen asiaan.

Presidentti sanoi kuitenkin toivovansa, että Varsovassa pidettävät lähettilästasoneuvottelut tuottaisivat tuloksia.

Vaikka Eisenhower vakuuttelikin Neuvostoliitolle, jotta sen tarkoituksena on aikaansaada ratkaisu neuvottelutietä, hän kuitenkin käytti jyrkkäsanaista kieltä kirjeessään Hrushtsheville.

Sodan käynnin hyvin olleellisena osana on myös propaganda sodan harrastäminen. Kriisin kehittyessä Kiinan vesillä Quemoyn ja Matsun saarien johdosta eräs tyttösotilas on asettamassa kovaäänistään, jotta viholliset saavat kuulla toisenkin puolen kannan.

Lisää jenkkejä lähtenee pois Libanonin kamaralta

Tilanne suuntautumassa rauhallisuuteen; kaupat normaalisti auki ennen pres. virkaan astumista

Beirut. — Kaksi Yhdysvaltain merijalkaväen pataljoonaa valmistautuu lähtemään Libanonista, mutta siitä huolimatta nyt suunnitteilla olevien yhdysvaltalaisten joukkojen poisvetäytymisien jälkeen jää Libanoniin yksi merijalkaväen pataljoona — 1,589 miestä — ja 8,000 Yhdysvaltain armeijan sotilasta.

Yksi merijalkaväen pataljoona lähti tältä elokuun puolivälissä ja toisen ilmoitettiin lähtevän tällä viikolla. Sen lisäksi on ilmoitettu edelleen yhden merijalkaväen pataljoonan lähdöstä, jonka odotetaan tapahtuvan myös tällä viikolla.

Vielä ei ole annettu mitään vihjeitä siitä koska armeijan joukot suunnitellaan vietäväksi pois Libanonista.

Beirutissa otettiin jälleen yksi askel rauhallisen tilanteen saavuttamiseksi ilman yhdysvaltalaisten joukkojen asiaan sekantumista. Kapinallisten taholta ilmoitettiin, että viikonalusta alkaen kaupat voivat pysyä auki kello 1:een iltapäivällä Kymmenen päivää sitten kapinalliset ilmoittivat, että he peruuttavat yleislakkomääräyksensä kauppoja vastaan ja sallivat niiden aukiolon kello 11:sta aamulla.

Kaikki merkit viittaavat siihen, että kaupat toimivat normaalisesti jo silloin kun uusi presidentti Fuad Chehab ottaa vastaan virkatehtävänsä syyskuun 24 päivänä.

Libanonilaisten poliitikkojen odotetaan neuvottelevan ja päättävän tämän viikon kuluessa ketä kannatetaan Libanonin pääministeriksi.

Perustuslain mukaisesti nykyisen hallituksen on luovuttava vallastaan kun uusi presidentti astuu virkaansa. Pääministeri Sami el Solh siirtyy eläkkeelle ja matkustanee epämääräiseksi ajaksi ulkomaille tämän kuukauden lopussa.

VIIME TIEDOT

Varsova. — Yhdysvaltain ja Kiinan Kansantasavallan diplomaatit kokoontuivat eilen miltei kolme tuntia kestäneeseen istuntoon ja päättivät keskustelujen jälkeen kokoontua uudelleen kahden päivän kuluttua. Tarkoitus on antaa diplomaateille aikaa neuvoella hallituksiensa kanssa. Kummaltakin puolelta kieltäydyttiin antamasta mitään virallista lausuntoa, vaan tyydyttiin ilmaisemaan tolvorikkautta neuvottelujen tuloksiin nähden.

Parilisi. — Kenraali de Gaullen kannattaja tiedonantoministeri Jacques Soustelle oli vähältä joutua pyssymiesten uhriksi eilen kun hänen autoaan kohti ampui vähintään kaksi miestä. Tapausta seuranneessa laukausten vaihdossa kaksi hyökkäyksen tehneistä otettiin vangiksi, eräs sivustakatsoja kuoli ja kolme muuta henkilöä haavoittui.

Detroit. — Ford Motor Company on tehnyt uuden tarjouksen United Automobile Workers-uniolle. Union presidentti Walter Reuther kuvasi tarjousta vajanaisena monissa suhteissa, mutta sanoi, että se raivasi tietä uusille neuvotteluille.

Fordin yhtiön johdon taholta kieltäydyttiin paljastamasta tarjoustaan, jonka on huhuttu merkitsevän kolmen vuoden sopimuksessa noin 24 sentin tuntipalkankorotusta.

Montreal. — Täällä alkoi eilen Queen Elizabeth hotellissa Britannian kansojenyhteisön maiden konferenssi näiden maiden taloudellisten suhteiden käsittelemiseksi.

Harvey Murphy arvosteli unionsa uniokonferenssiin osallistumisen kiellon

Trail, B. C. — International Union of Mine Mill and Smelter Workersin Canadan varapresidentti Harvey Murphy arvosteli viime viikon lopulla Canadian Labor Congressin varapresidentti Stanley Knowlesia sen johdosta kun viimeksimainitun johdolla oli kielletty Mine-Mill-uniolta, Labor Progressive puolueelta ja United Fisherman and Allies Workers-uniolta edustusoikeus viime lauantaina alkaneessa CCF:n järjestämässä unioiden konferenssissa.

"Tämä on törkeä loukkaus uniotamme vastaan", sanoi Murphy, "ja on sopimatonta sellaiselta henkilöltä, joka niinkin hiljattain liittyi ammattiyhdistysliikkeeseen, herjata 34,000 jäsentä käsittävää Canadan Mine Mill and Smelter Workers-uniota. Meidät on tunnustettu yhdeksi demokraattisimmista unioista Canadassa."

Lontoon poliisit "epäystävällisiä" Lontoon rotumellakkain yhteydessä

Lontoo. — Jamaikan pääministeri Norman Manley sanoi täällä viikonlopulla, että Lontoon poliisit olivat "epäystävällisiä" värillisiä kohtaan Lontoon rotumellakoiden yhteydessä.

Eräässä televisio ohjelmassa Manley sanoi, että "he ovat varmaankin jättäneet Lontoon värillisen asujamiston keskuuteen voimakkaan vaikutuksen, että poliisit eivät ole heidän ystäviään."

Olutneuvottelut keskeytyneet; jatkuvat huomenna

Toronto. — Neuvottelut Ontarion oluttyöläisten lakon ratkaisemiseksi ovat keskeytyneet ja alkanevat uudelleen keskiviikkona (huomenna).

Keskeytymisen syyksi ilmoitettiin se, että haluttiin antaa neuvotteleville osapuolille tilaisuus keskustella edustamiensa ihmisten kanssa niiden asemasta ennen neuvottelupöydän ääreen jälleen saapumista.

"Tämä ongelma on paljon monitahoisempi kuin useat ihmiset uskovatkaan", sanoi työministeriön neuvottelujohtaja Louis Fine. "Kaikkialla maakunnassa on allekirjoitettu erillisiä työehtosopimuksia."

Neuvostoliiton odotetaan vetävän esiin Formosan kysymyksen YKssa

Moskova. — Neuvostoliiton odotetaan vetävän esiin Kauko-Idän kriisin tänään alkavassa YKn yleiskokouksen istunnossa. Samoin odotetaan sen vaativan Kiinan Kansantasavallan osallistumista kaikkiin neuvotteluihin, jotka koskevat Formosaa ja Kiinan rannikkosaaria.

Neuvostoliiton edustaja ulkoministeri Gromyko ei antanut mitään julkista lausuntoa saapuessaan New Yorkiin 14-miehisen edustajiston kanssa. Samoin ei valtiosihteeri Dullesin taholta ilmoiteta tehdyn mitään kommentaaria hänen saapuessa samaa istuntoa varten.

Canadan parlamentin jäsen ja entinen terveysministeri Paul Martin sanoi viikonlopulla, että länsimaat ovat menettäneet paljon alaa Keski-Idässä. Martin oli perjantaina Ammanissa, Jordaniassa ja lähti sieltä epäviralliselle kiertueelleen lauantaina Jerusalemiin matkallaan Beirutiin, Libanoniin. Kuvassamme Martin vaimoineen tekemässä joitakin ostoksia matkallaan Roomassa.

Britannia ja USA suunnittelevat puolustusneuvottelua

Lontoo. — Britannian puolustusministeri Duncan Sandys lähtee syyskuun 22 päivänä ilmateitse Yhdysvaltoihin keskustelemaan Yhdysvaltain puolustusviranomaisten kanssa, ilmoitettiin puolustusministeriöstä viikon lopulla.

Hän ja hänen kanssaan matkustavat asiantuntijat viettävät suunnitelman mukaisesti kolme päivää Washingtonissa keskustellen puolustusministeri Neil McElroyn ja Yhdysvaltain hallituksen muiden jäsenien kanssa.

He vierailevat lisäksi Yhdysvaltain puolustuslaitoskeskuksissa, niiden joukossa strategisten ilmavoimien päämaja Omahassa, Nebraskassa, ja ohjuskokeiluasema Capre Canaveralissa.

USA ja Chiang ovat kieltäneet sanomalehtimiehet Quemoylta

Taipei, Formosa. — Yhdysvallat ja Formosan hallitus ovat julistaneet voimaan uutiskiellon Quemoyn saariin nähden, jossa näiden aseveljien yhteisistä yrityksistä huolimatta edelleen sataa Kiinan Kansantasavallan tykistön lähettämiä ammuksia.

Samalla kertaa täällä puhutaan, että Yhdysvallat kuljettaa Formosalle lisää taistelu lentokoneita, ohjuksia ja transporttilentokoneita.

Puolustusministeriö Washingtonissa on ilmoittanut, että yhdysvaltalaisia Nike Hercules-ohjuksia on lähetetty Tyynenmeren alueelle, mutta kieltäydytään sanomasta juuri mihin niitä on lähetetty. Mainittu ohjus voidaan varustaa joko atomi- tai tavanomaisella latauksella.

Vaikka Yhdysvaltain viranomaiset ovat kieltänee kin huhut että on suunnitteilla Yhdysvaltain kansalaisten kotiuttaminen Formosalta, niin kuitenkin on tunnustettu, että raskaustilassa olevia naisia, fyysisiä vaikeuksia kokevia huolettavia ja niitä ihmisiä, joilla on henkilökohtaisia syitä, on kehoitettu lähtemään kotiin.

Yhdysvaltain Taiwanin (Formosan) yhteisen puolustusesikunnan taholta on annetu kommunikea, jossa kielletään kaikilta sanomalehtimiehiltä pääsy Quemoylle, Matsulle ja Pescadoresin saarille "sotilasturvallisuussyistä."

Rajoituksien mukaan kielletään sanomalehtimiehet myös saattolaivueilta, jotka yrittävät murtaa Quemoyn saaren saartoa.

Rajoituksien syynä pidetään joillakin tahoilla sitä, että yritetään salata epäonnistumisia varusteiden Quemoyn saarelle kuljettamisyrityksessä.

Chiang Kai-shekin ilmavoimien transporttikoneiden ilmoitetaan jossain määrin onnistuneen varusteiden kuljettamisessa ja pudottamisessa laskuvarjojen avulla Quemoylle.

Formosalle on tuotu yhdysvaltalaisia F-104-mallisia taistelulentokoneita ja armeijan pioneerijoukot kiiruhtavat ohjustukikohtien rakentamista ilmahyökkäyksen varalta.

Tiedemiesten ydinvoimakonferenssi päättyi Genevessa

Geneve. — Toinen konferenssi atomivoiman rauhanomaiseen käyttöön sovelluttamiseksi päättyi täällä viime lauantaina ja sen tuloksena merkitsivät edustajat joitakin merkityksellisiä saavutuksia.

Konferenssissa vakuutettiin useiden valtojen taholta, että tietojen salaisuuksina pitämisestä jossain määrin luovutaan. Myös kehoitettiin atomivoiman kehittämiseen mahdollisimman pikaisesti vaarantamatta silti minkään maan kansallista turvallisuutta.

Kolmetoista päivää kestäneessä konferenssissa sattui myös joitakin erimielisyyksiä, erikoisestikin Yhdysvaltain taholta vaadittiin, että vetypommeja sallittaisiin käyttää sellaisiin rauhanomaisiin tarkoituksiin kuin merisatamien raivaamiseen. Toisten maiden taholta väitettiin, että sellaiset toimenpiteet olisivat yksinkertaisesti vain vetypommeilla kokeilemisen jatkamista rauhanomaisuuden nimessä.

Suurimerkityksellisimpänä saavutuksena pidetään sitä, että Neuvostoliiton, Yhdysvaltain ja Britannian taholta suostuttiin tekemään julkiseksi näiden maiden yritykset valjastaa vetyvoima rauhanomaisiin tarkoituksiin. Asianomaisten maiden edustajat havaitsivat keskustelujen kuluessa, että niiden maiden tiedemiehet olivat kaikki etsineet ongelman ratkaisua samalta suunnalta.

Konferenssiin osallistui kaikkiaan 6,300 tiedemiestä 69 maasta.

Le Devoir-lehteä vastaan nostettu 11 herjaussyytettä

Syyttäjien joukossa korkeita hallitusvirkailijoita, joita lehti oli aikaisemmin syyttänyt keinottelusta

Montreal. — Viime viikon loppupuolella nostettiin jälleen kahdeksan herjaussyytettä korkeimmassa oikeudessa montrealilaista Le Devoir-lehteä ja sen kustantajaa, Gerard Filionia vastaan.

Kaikki syytteet johtuivat siitä, että lehti oli arvostellut joidenkin hallitusviranomaisten toimenpiteitä yhteiskunnallisesti omistetun kaasunjakelulaitoksen myynnin yhteydessä.

Syytteitä nostaneiden joukossa ovat entinen finanssiministeri Onesime Gagnon, pääministeri Duplessisin sihteeri Emile Touringny, finanssiministeriön yleishyödyllisten laitosten jaoston johtaja Edouard Laurent, vesivoimavarojen apulaisministeri Adjutor Dussault, lainlaatijakunnan jäsenet Gerald Martineau ja Albert Bouchard, finanssiministeri John Bourque ja vesivoimavarain ministeri Daniel Johnson.

Näitä syytteitä herjauksesta on nostettu tähän mennessä mainittua lehteä vastaan kaikkiaan 11. Pääministeri Duplessis ja maantieministeri Talbot nostivat syytteensä jo edellisellä viikolla. Lainlaatijaneuvoston puhemies Jean-Louis nosti syytteensä lehteä vastaan viime tiistaina.

Le Devoir oli asiaa koskevassa kirjoitussarjassaan väittänyt, että jotkut yksityiset olivat Montrealin yhteiskunnallisesti omistetun kaasunjakelulaitoksen myynnissä Quebec Natural Gas-yhtiölle saaneet $20 miljoonaa voittoa.

Sanomalehti on ilmoittanut, että sitä tulee puolustamaan montrealilainen lakimiesfirma Nadeau ja Nadeau yhdessä yhdeksän muun lakimiehen kanssa, joiden joukossa entinen Montrealin pormestari Jean Drapeau.

Faubus sulki koulut yhteiskoulutusmääräyksen takia

Washington. — Yhdysvaltain korkein oikeus on kieltäytynyt siirtämästä yhteiskoulutusmääräyksen täytäntöönpanoaikaa kahdella ja puolella vuodella kuten Arkansasin kuvernööri Orval Faubus on vaatinut. Oikeuden päätöksen mukaisesti Little Rockin neljään korkeakouluun on hyväksyttävä opiskelijoiksi kaikki sinne pyrkivät neekerit.

Mutta vastapainoksi tälle toimenpiteelle Faubus on saanut osavaltion lainlaatijakunnassa jyrätyksi läpi ehdotuksen laiksi, jonka perusteella hänellä on oikeus kieltää koulujen avautumisen. Tämän lakitekeleen Faubus allekirjoitti viikonlopulla ja niin eilen avattavaksi määrätty Little Rockin korkeakoulujen ovet eivät avautuneetkaan.

Pian sen jälkeen kun Faubus oli antanut määräyksen koulujen edelleen suljettuna pitämiseksi hänelle annettiin haaste oikeuteen. Tarkoitus on kokeilla Faubusin lainlaatijakunnan läpi ohjaaman lain perustuslaillisuutta.

Faubus väittää antaneensa määräyksen siksi, että hän haluaa välttää kaikki mahdolliset väkivaltaisuudet ja epäjärjestykset. Hän on myös määrännyt toimitettavaksi vaalit lokakuun 7 päivänä yhteiskoulutuskysymyksen perusteella.

Wien. — Unkari syytti viikonlopulla Yhdysvaltain diplomaatteja Budapestissa vakoilijajärjestön järjestämisestä tarkoituksella aikaansaada "pakollinen vallankumous" maassa.

Budapestin radiossa sanottiin, että syytös tehtiin Budapestissa hallituksen puhemies Laszlo Gyarosin antamassa lausunnossa.

Mieliala Yhdysvaltain hyökkäyspolitiikkaa vastaan yhä kasvaa

Canadan Labor Progressive-puolue mielipiteensä ilmaisseiden joukossa; Lontoon lehdet myös ankarasti arvostelevia; Formosan kriisi USAn työtä

Toronto. — Kautta maailman on herännyt ankara arvostelutulva sen johdosta, että Yhdysvaltain presidentti viime perjantaina puolusteli sodan kuilun partaalla olemistaan ja vakuutteli, että muuta ei voida tehdä kuin se, mihin Yhdysvaltain taholta on ryhdytty Kauko Idässä.

Asian johdosta on mm. Canadan Labor Progressive-puolue antanut seuraavan lausunnon:

Presidentti Eisenhowerin radio- ja televisiopuhe eilen illalla (perjantaina) on sodalla uhkailemista. Jos hänen suunnitelmansa käyttää 7. laivastoa Kiinan Kansantasavaltaa vastaan toteutuvat, niin silloin on jo tuli tappuroissa ja tämä maa tulee olemaan täysin sekaantunut atomisotaan, joka kietoisi mukaansa koko maailman.

On väärin aliarvioida tätä kriisiä, jonka John Foster Dullesin johtamat Yhdysvaltain hyökkäysplirit ovat aikaansaaneet. Yhdysvaltain kanssa liittosuhteissa olemisensa takia häpeälliseen hyökkäykseen sitoutunut Canada on asetettu vakavaan vaaraan sen johdosta, että Eisenhower on raakamaisesti uhannut Kiinan Kansantasavallan suvereenisuutta.

Pääministeri Difenbakerin ja hänen hallituksensa tulisi kotiutua lo miltaan ja kokoontua hetimiten hätätilaistuntoon julistamaan jotta tämä maa ei tule mitenkään osallistumaan Eisenhowerin hyökkäykseen. Sen on suunnattava vastakkaiseen suuntaan Yhdysvalloissa valmistettua ulkopolitiikkaansa ja seurattava Canadan itsenäisyyttä kannattavaa politiikkaa Canadan omien etujen mukaisesti. Hallituksen tulisi vedota presidentti Eisenhoweriin kehoittaen häntä vetäytämään Yhdysvaltain sotajoukot pois Kiinan rannikolta ja sen tulisi itse herättää YKssa kysymys USAn hyökkäyksestä. Hallituksen tulisi tunnustaa Kiinan Kansantasavalta ja vaatia, että se ottaisi paikkansa YKssa. Täten lopultakin aloitettaisiin maailman rauhalle aiheutetun vahingon korjaaminen, vahingon, joka johtuu Canadan hallituksen kieltäytymisestä tunnustaa Kiinan Kansantasavalta — toimenpiteestä, joka johtui nöyryyttävästä antautumisesta Yhdysvaltain valtiodepartmentille.

Canadan yleinen mielipide, ja maailman mielipide, on Yhdysvaltain hyökkäystä vastaan ja Kiinan tunnustamisen puolella. Hallituksen on kuunneltava tätä mielipidettä.

Taiwan (Formosa) on osa Kiinasta ja Quemoy ja Matsu ovat Kiinan suvereenista aluetta. On saapunut aika, jolloin tämän maan on kerrottava Yhdysvaltain hallitukselle että tämän todellisuuksista — ja vaadittava Yhdysvaltain 7. laivaston vetäytymistä pois Kiinasta ja 6. laivaston ja merijalkaväen vetäytymistä pois Libanonista.

Yhdysvaltain on kotiutettava asevoimansa. Sama pätee niihin 8,000 Yhdysvaltain asevoimien jäseneen nähden, jotka miehittävät osia Canadan suvereenisestä alueesta.

Me kehoitamme Canadan työväenliikettä korottamaan äänensä sodanvaaraa vastaan.

LONTOON LEHDET ERITTÄIN VIILEITÄ PRESIDENTTI EISENHOWERIN PUHEELLE

Lontoo. — Britannian sanomalehdet yleensä ovat antaneet presidentti Eisenhowerin viime perjantaiselle puheelle erittäin viileän vastaanoton.

Britannian johtavista sanomalehdet

(Jatkuu 4:llä sivulla)

VAPAUS

(LIBERTY) — Independent Labor Organ of Finnish Canadians. Established Nov. 6, 1917. Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa. Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Company Ltd., at 100-102 Elm St. W., Sudbury, Ont., Canada.

Telephones: Bus. Office OS. 4-4264; Editorial Office OS. 4-4265. Manager E. Suksi. Editor W. Eklund. Mailing address: Box 69, Sudbury, Ontario.

Advertising rates upon application. Translation free of charge.

TILAUSHINNAT:

Canadassa: 1 vk. 7.00 6 kk. 3.75 3 kk. 2.25
Yhdysvalloissa: 1 vk. 8.00 6 kk. 4.30
Suomessa: 1 vk. 8.50 6 kk. 4.75

Eisenhowerin "neuvotteluehdotus"

Yhdysvaltain presidentti Eisenhowerin torstai-iltainen "suuri" radio- ja TV-puhe oli sairauden vuoksi vanhentuneen ja ilmeisesti väsymystä osoittavan miehen yritys jollain keinoin "puolustaa" amerikkalaisten ja Amerikan liittolaisten edessä sitä surkeata ulkopolitiikkaa, mikä on vienyt ihmiskunnan uudelleen sodan kuilun partaalle ja samalla saattanut Yhdysvallat sihen asemaan, että Washingtonin mielestä on "suo siellä, vetelä täällä".

Huonon asian puolustamisessa tarvitaan luonnollisesti sitä vastaavia huonoja argumentteja; tärkeiden tosiasiain sivuuttamista ja tunnettujenkin kysymysten päälaelleen asettamista. Tältä pohjalta katsoen ei ole siis lainkaan ihme, vaikka presidentti Eisenhower turvautui juuri tällaiseen taktiikkaan. Ihme sen sijaan olisi, jos tällaisilla argumenteilla saataisiin enää herran vuonna 1958 muutetuksi musta valkoiseksi ja vääryys oikeudeksi poliittisesti yhtä valveutuneemmaksi tulevan ihmiskunnan silmien edessä.

Mutta asettuessaan korkean moraalisen ylimmäisen tuomarin oikeusistuimelle, presidentti Eisenhower syyllistyi kerrassaan tuomittavaan demagogiaan asiallisesti korostaessaan — annettuaan ensin siunauksensa valtiosihteeri Dullesin sotaseikkailuille ja sotaisille lausunnoille — että Kiinan kansantasavallan muka veriruskeista synneistä huolimatta Yhdysvaltain hallitus pitää sittenkin rauhallista neuvottelutietä sotaa parempana.

Presidentti Eisenhower esitti ensin mahdottomia ehdotuksia Kiinan kansantasavallan hyväksyttäväksi. Hänen mielestään Kiinan täytyisi hyväksyä Yhdysvaltain sotavoimien ylherruus ja määräysvalta Kiinan rannikkosaarilla ja Formosassa.

Tämän lisäksi hän vaati Kiinan kansantasavallallata "lupausta", ettei se turvaudu voimakeinoihin omilla saarialueillaan, mikä olisi verrattavissa siihen, jos Kiina olisi esim. viime vuonna esittänyt vaatimuksen, ettei Washington saa käyttää sotaväkeä Arkansasissa Little Rockin korkeakoulua uhanneiden valkoihoisten hulikaanien kurissapitämiseksi! Kukaan ei ole vaatinut Washingtonia luopumaan voimakeinojen käytöstä omassa maassaan, vaan niiden käytöstä toisia maita, tässä tapauksessa Kiinaa vastaan!

Mikään itsenäisen maan hallitus ei luonnollisestikan anna toiselle maalle "lupausta" ettei se käytä missään tilanteessa voimakeinoja omilla alueillaan — ja presidentti Eisenhower tietää luonnollisesti tämän paremmin kuin kukaan meistä.

Tällaisen "lavastuksen" jälkeen presidentti Eisenhower antoi ymmärtää, tai paremminkin vihjeen, että jos Kiina suostuisi tällaisen "lupauksen" antamaan, silloin mahdollisesti voitaisiin lähettilästasolla Varsovassa neuvotella Quemoyn ja Matsun saarista — joskin hänen valtiosihteerinsä oli juuri pari päivää aikaisemmin vetänyt liivintaskudiktaattorinsa Chiang Kai-shekin esiliinakseen ja selittänyt, että Yhdysvalloilla ei ole mitään oikeutta neuvotella näiden saarten luovuttamisesta! Itse asiassa sodan partaalla seikkaileva Dulles on tässä lähempänä totuutta kuin presidentti Eisenhower, sillä Quemoy, Matsu ja Formosa kuuluvat ilman "neuvotteluja" Kiinan kansantasavallalle ja niinmuodoin Yhdysvalloilla ei todellakaan ole näistä asioista muuta "neuvoteltavaa" kuin se, että milloin ja miten Pentagon lopettaa näiden saarialueiden laittoman miehityksen.

Kun kaiken ylläolevan perusteella vielä huomioidaan se tosiasia, että Washington on kieltäytynyt edes tunnustamasta Kiinan kansantasavallan olemassaoloa — mikä on perusehto kaikelle valtakuntien välisten kysymysten rauhanomaisille ratkaisuille — presidentti Eisenhowerin moraalisaarna neuvottelujen paremmuudesta oli todella outo ja ontuva. Se pysyy sellaisenaan siihen asti kunnes Washington ryhtyy todella neuvottelemaan tasa-arvoisuuden pohjalla Kiinan kansantasavallan kanssa — ja vie sotajoukkonsa pois Kiinan saarialueilta.

8,000 jenkkisotilasta liikaa

Ottawasta tällä viikolla saatujen uutistietojen mukaan Canadassa on nyt 8,000 jenkkisotilasta. Vaikka tässä on näitä "miehitysjoukkoja" ilmeisesti 8,000 miestä liian paljon, niin samassa uutistiedossa viitataan, että lisää amerikkalaisia sotilaita aiotaan sijoittaa maamme kamaralle.

Kaikki Canadassa olevat amerikkalaiset sotilaat ovat täällä Pohjois-Amerikan ilmapuolustusliiton palveluksessa ja tällä laitoksella on päämajansa ja ylipäällikkönsä Colorado Springsissa.

Suuri osa näistä yhdysvaltalaisista sotamiehistä huoltaa ja hallitsee Canadaan rakennettuja tutka- eli radar-verkostoja, jotka tunnetaan Pine-tree verkoston nimellä Etelä-Canadassa ja DEW-linjan nimellä Canadan arktiikassa.

Tätä amerikkalaisten sotilaiden sijoittamista näin tärkeisiin avainasemiin on puolustettu sillä, että Canadassa ei muka ole riittävästi teknikkoja, jotka voisivat huolehtia näistä tehtävistä.

Mutta samalla kertaa on Canadan ilmavoimia ja tutkateknikkoja Euroopassa, NATO:n palveluksessa! Tässä yhteydessä entinen ulkoministeri Pearson löi mielestämme suoraan naulan kantaan kun hän alahuoneen istunnossa esitti ihmettelynsä, että miksi ei tuoteta Canadan ilmavoimien jäseniä pois Euroopasta huolehtimaan heille kuuluvista tehtävistä täällä. Jos NATO-liitto todella haluaa saada tältä puolen Atlantin ilmavoimia Eurooppaan, niin lähetettäköön sinne canadalaisten tilalle nyt Canadassa olevat amerikkalaiset sotilaat ja teknikot!

Tämä toimenpide — joka saisi varmaan lämpimän hyväksymisen canadalaisten keskuudessa yleensä, tolsi Canadan ilmavoimien miehet takaisin kotiin ja vapauttaisi samalla maamme ulkomaalaisten sotavoimien turmiollisesta vaikutuksesta.

Mutta Ottawasta nyt tulleden uutistietojen mukaan Diefenbakerin hallituksella ei ole mitään tällaisia johdonmukaisia suunnitelmia. Päinvastoin näyttää siltä, että Canadaan tulee lähikuukausien ja -vuosien aikana noin 4,000 miestä lisää yhdysvaltalaisia sotilaita kunhan amerikkalaisten pommittajten käytettäväksi rakennetaan polttoaineiden täydentämispaikkoja Frobisheriin Baffin Islandissa, Churchillin satamaan Manitobassa, Cold Lakelle Albertassa ja Namoon myös Albertassa. Tarkoitus on että yhdysvaltalaiset pommittajat voivat näiltä asemilta täydentää ilmassa lentäen polttoainevarastojaan — ja että nämä asemat alistetaan myös yhdysvaltalaisten asevoimien kontrolliin, mikä sellaisenaan puraisi uuden palan pois Canadan itsemääräämisoikeuksista.

Ottaen huomioon nykyisen vaaratilanteen, missä Yhdysvaltain "sodan kuilun partaalla "seikkaileva ulkopolitiikka voi milloin tahansa sytyttää uuden maailmansodan, nämä amerikkalaiset sotilaat olisi lähetettävä mahdollisimman pian pois maastamme. Se voidaan tehdä milloin tahansa hallitus päättää kotiuttaa Euroopassa olevat lentovoimamme. Tämä on ensiluokkaisen tärkeä kysymys silloin, jos me kansakuntana todella haluamme päästä pois siitä verileikistä mikä uhkaa Kaukoidässä syttyä, kuten on Ottawan vastuunalaisista piireistä vakuutettu.

SYNTYMÄPÄIVIÄ

John Laine, Sudburyn vanhainkodissa täytti eilen syyskuun 15 p. 80 vuotta.

Frank Tommila, Sudbury, Ont., täyttää torstaina, syyskuun 18 pnä 60 vuotta.

Mrs. Hanna Heinonen, Soult Ste. Marie, Ont., täyttää perjantaina, syyskuun 19 pnä 86 vuotta.

Arnold Mänty, Lockerby, Ont., täyttää lauantaina, syyskuun 20 päivänä 60 vuotta.

Tyyne Siilman, Port Arthur, Ont. täyttää lauantaina, syyskuun 20 pnä 65 vuotta.

Werner Kivipelto, Mokomon, Ont., täyttää tiistaina, syyskuun 23 pnä 70 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavain onnentoivotuksiin.

Moskova. — Lähes 2 kiloa painava kultakimpale on Tassin antamien tietojen mukaan löydetty laaksosta läheltä Miass-jokea Uralissa. Laakso on maailman rikkainta kulta-aluetta ja sitä ei suotta kutsuta kultalaaksoksi. Juuri siellä löydettiin viime vuosisadan lopulla suurin Neuvostoliitossa löydetty kultapala. — yli 36 kilon painoinen.

Pohjoismaiden ulkoministerit tukevat aseistariisuntaa

Kööpenhamina.— Pohjoismaiden ulkoministerit kokoontuivat jälleen viime tiistai-iltana, jolloin hyväksyttiin **yhteinen tiedonanto** neuvottelujen kulusta. Siinä sanotaan m. m.:

Kööpenhaminassa 8.—9. pnä syyskuuta 1958 pidettyyn Pohjoismaiden ulkoministereiden kokoukseen otti osaa Tanskan pää- ja ulkoministeri H. C. Hansen, Ruotsin ulkoministeri Östen Undén, Norjan ulkoministeri Halvard Lange, ulkoasiainministeri Johannes Virolainen sekä Islannin edustajana suurlähettiläs Thor Thors.

Kokoukseen otti niinikään osaa Tanskan ulkomaantalousministeri J. O. Krag.

Kokouksessa käsiteltiin useita New Yorkissa 16, pnä syyskuuta 1958 kokoontuvan Yhdistyneiden kansakuntien 13. yleiskokouksen adustavaan asialuetteloon merkittyjä kysymyksiä.

Sen jälkeen, kun oli keskusteltu nykyisestä kansainvälisestä tilanteesta ilmaistiin toivomus siitä, että yleiskokouksen työtä elähdyttäisi sama pyrkimys jännityksen lieventämiseen ja yhteistoimintaan, mikä sai ilmauksensa Yhdistyneiden Kansakuntien ylimääräisessä yleiskokouksessa yksimielisesti hyväksytyssä Keski-Idän tilannetta koskevassa päätöslauselmassa.

Kokouksessa keskusteltiin tämän jälkeen aseriisuntaongelman viimeaikaisesta kehityksestä. Pohjoismaiden osalta oltiin valmiita samoin kuin tähänkin saakka tukemaan kaikkia toteutettavissa olevia pyrkimyksiä päästä konkreettisiin tuloksiin ja oltiin edelleenkin sitä mieltä, että nykyisissä olosuhteissa olisi tarkoituksenmukaisinta keskittää ponnistukset asteettaisten aseriisuntaratkaisujen aikaansaamiseen.

Todettiin tyydytyksellä, että hiljattain Genevessä päättyneessä asiantuntijaneuvotteluissa oli päästy yksimielisyyteen ydinasekokeiden valvonnan alaisen lopettamisen teknillisistä edellytyksistä, ja lausuttiin toivomus, että tässä asiassa pian aloitettavat neuvottelut johtaisivat myönteiseen tulokseen.

Lisäksi katsottiin, että niiden aseriisuntatoimenpiteiden toteuttamisen, joista voitaisiin sopia, tulisi tapahtua Yhdistyneiden Kansakuntien puitteissa.

Edelleen keskusteltiin avaruuden tutkimuksen ja sen rauhanomaisen käytön ongelmasta.

Pohjoismaat ovat valmiit antamaan täyden tukensa pyrkimyksille aikaansaada yhteiset neuvottelut sellaisen kansainvälisen sopimuksen tekemisessä, jolla edistettäisiin tieteellistä yhteistyötä ja taattaisiin avaruuden käytön rajoittaminen rauhanomaisiin tarkoituksiin.

Kokouksessa käsiteltiin Yhdistyneiden Kansakuntien asettaman atomisäteilyn vaikutuksia tutkivan tieteellisen toimikunnan uusinta kertomusta. Katsottiin yksimielisesti olevan erityisen tärkeätä, että tätä tutkimustyötä edelleen jatkettaisiin.

Nykyisten kalastusvesiongelmien yhteydessä esitettiin tietoja ja näkökohtia Yhdistyneiden Kansakuntien yleiskokouksen asialuetteloon merkitystä kysymyksestä uuden kansainvälisen konferenssiin ko koonkutsumisesta käsittelemään mm. alueveden laajuuteen ja kalastusrajoihin liittyviä ongelmia. Oltiin yhtä mieltä sellaisten pyrkimysten tukemisesta, jotka olivat omiaan johtamaan näiden ongelmien yleismaailmalliseen ratkaisemiseen Yhdisytneiden Kansakuntien puitteissa.

Kokouksessa käsiteltiin lisäksi Pohjoismaita erityisesti kiinnostavia merenkulkuaisioita. Todettiin, että eräiden ulkomaiden lipun alle rekisteröityjen alusten määrän jatkuva lisääntyminen vakavasti haittaa Pohjoismaiden kilpailukykyä merenkulun alalla. Pohjoismaat seuraavat edelleenkin mitä tarkemmin tätä kysymystä ja pyrkivät siihen, että kansainvälisten neuvottelujen tietä voitaisiin rajoittaa tällaista rekisteröimismenettelyä.

Islannin hallituksen esittämän kutsun mukaisesti pidetään seuraava ulkoministerikokous Reykjavikissa keväällä 1959.

Oliver Cromwellin kuolemasta 300 vuotta

Syyskuun 4:n päivän vastaisena yönä riehui Englannissa harvinaisen kova myrsky 300 vuotta sitten. Vuodenajasta huolimatta satoi yli maan nyrkinkokoisia rakeita, jotka rikkoivat lasiset ikkunaruudut ja pakottivat öisen kulkijan etsimään suojaa itselleen. Ikivanhat tammet katuivat ryskyen ja huonosti rakennettujen talojen katot lensivät pihamaalle.

"Piru vie hänen sielunsa", sanoivat taikauskoiset aikalaiset ja samaa outoa kammoa tunnettiin myös Lontoon kuninkaanlinnassa, missä Iso-Britannian lähes 60 vuotias diktaattori, maan ensimmäisen ja tähän asti ainoan tasavallan protektori, Oliver Cromwell makasi kuolinvuoteellaan. Huolimatta ankarasta sairaudestaan oli tuo rautainen mies jaksanut tähän asti pysytellä jalkeilla. Pari päivää sitten hän oli vielä ottanut vastaan sotajoukkojensa katselmuksen, mutta tällöin oli kveekari Georgeg Fox, johon Cromwellin henkinen vireys ja reippaus oli aikaisemmin tehnyt huomattavan vaikutuksen, merkinnyt päiväkirjaansa:

"Kun näin hänen ratsastavan henkivartiostonsa etunenässä tuntui kuin kuoleman henkäys olisi leyhähtänyt vastaani"

Kuolevan omassa povessa taisteli uskonvarmuus epäilystä vastaan. "On hirveää joutua elävän Jumalan käsiin", kuulivat henkilääkärit ja kamaripalvelijat hänen toistavan lakkaamatta.

RAUTAKYLKIEN RAUTAINEN JOHTAJA

Mikä sai tuon eläessään niin lujatahtoisen ja itsevarman miehen kuoleman hetkellä epäröimään? Tosin hänen käskystään oli luke maton joukko päitä pudonnut mestaajan piilukirveen iskusta, aina kuninkaasta halpaan sotamieheen asti, mutta määräyksensä hän oli antanut tietoisena vastuusta ja kutsumuksesta kansakunnan pelastajana.

Cromwell oli alkujaan englantilainen maa-aatelinen, varsin vaatimattomista olosuhteista lähtöisin. Kun selkkaus kuninkaan ja parlamentin välillä kehittyi tuon aikaisessa Englannissa avoimen selkkauksen asteelle kohosi jo alun alkaen parlamenttiasialle uskoutunut Cromwell kansanvaltaisen puolueen johtoon ja juuri hänen johtajakykynsä ansiota oli se, että tuskin mitään asekoulutusta saaneet puritaanijoukot pystyivät lyömään kuninkaan kaikilla Euroopan sotatantereilla harjaantuneet kavaljeerit.

Voimakkaan muotoiset kasvot, miltei karkeat piirteet ja viimeisiin päiviin saakka murtumaton terveys olivat tuon suurmiehen ulkonaisia tunnusmerkkejä. Luonteeltaan hänet tunnettiin syvän vakaana, halveksien kaikkea turhaa koreutta hän vaatetti itsensä kyläräätälin ompelemaan kuosiin ja kulki aina miekka vyöllä, ei vain kuvaannollisesti vaan aivan sananmukaisestikin.

Kertomus Oliver Cromwellin elämästä on luku Englannin historiaa vuosilta 1630—1658, eikä sen esittämiseen siis ole syytä.

Tuohon aikaan saatettiin kuninkaita kukistaa ja heidän päitään listiä, mutta tähän saakka se oli tapahtunut aina toisten samanarvoisten toimesta. Kun Cromwell antoi määräyksen Kaarle I:n mestauksesta oli se ainutlaatuinen tapaus Euroopan historiassa — Ranskan vallankumoukseen oli vielä aikaa 150 vuotta. Kuninkaan sanottiin olleen, ei syypää ylimystön rikoksiin kansaa kohtaan, van tahdottomana marionettina pelkästään Buckinghamin herttuan keulakuva. Niinpä väitetään protektorin viimeisten sanojen johtuneen pelosta että Kaarle I:n veri Korkeimman Tuomioistuimen edessä virtaisi hänen päälleen.

HAUDASTA HIRSIPUUHUN — JA TAKAISIN

Osoituksena siitä kuinka suuri Cromwellin henkilökohtainen panos oli Englannin vallankumoukseen on se, että hänen luomansa järjestelmä sortui miltei heti protektorin kuoltua. Kuninkaanvallan edustajat ja murhatun monarkin poika, Kaarle II palasivat Englantiin. Kun he eivät voineet enää kostaa vihaamalleen Cromwellille, kaivoivat he ruumiin ylös Westminster Abbeyn hautaholvista, hirttäen sen jaloistaan Charing Crossille, Lontoon suurimmalle torille, jossa uuden hallitsijan mielistelijät kävivät ruumista häpäisemässä, sylkien, kivittäen ja herjaten sitä.

Myöhemmin maltilliset englantilaiset huomasivat kuitenkin erehdyksensä ja tällä hetkellä lepää silvottu ruumis jälleen Westminster Abbeyn mahtavassa pyhätössä, saarivaltakunnan muiden suurmiesten seurassa.

Mielenkiintoisen huomion ansaitsee protektorin poika, Richard Cromwell, joka oli isänsä täydellinen vastakohta. Juoppona ja hurjastelijana hän ei milloinkaan kyennyt täyttämään niitä toiveita, joita suuren isän kannattajat häneen kohdistivat. Hurjasteluissaan "tuhlaajapoika" meni niin pitkälle, että paettuaan Eurooppaan panttasi isänsä henkilökohtaiset arvoesineet ja palattuaan vuosikymmeniä myöhemmin Englantiin hän eli täällä vielä jonkin aikaa John Clarke-salanimen turvin.

Huolimatta Oliver Cromwellin kuolemaan päättyneen vallankumouksen lyhyydestä ei Englannin kansalta koskaan enää riistetty sen tällöin saavuttamia oikeuksia.

19 tuomittiin lakkoon kiihoittamisesta

Kapkaupunki. — Yhdeksätoista ihmistä, joiden joukossa oli yksi valkoihoinen, tuomittiin täällä viime lauantaina joko maksamaan sakon tai vankeuteen kun heidät havaittiin syylliseksi afrikkalaisten kiihoittamiseen kun viime huhtikuussa suoritettujen vaalien yhteydessä he kehoittivat afrikkalaisia olemaan kotona ja lakkoutumaan vaaliviikon aikana.

Poliisituomari D. K. Du Plessi oli sitä mieltä, että jos syytettyjen yritykset olisivat onnistuneet, niin se olisi vaikuttanut tuhoisasti maan taloudelliseen elämään.

Täällä on laitonta afrikkalaisten ryhtyä lakkoon tai kiihoittaa heitä lakkoon.

Hevonen "lääkittiin" ennen ravikilpailuja

Oslo. — Norjan raviurheilun piirissä on tullut jälleen ilmi tapaus, jossa hevoselle on annettu suorituskykyä kohentava ruiske. Stimuloiva ruiske annettiin Reidar Johansenin Hoopla-nimiselle juoksijalle, joka voitti elokuun 24 pnä Övrevollin ravit ja toi huomattavan suuret totalisaattorivoitot.

Norjan jockey-klubi on osoittanut luottavansa Reidar Johanseniin, sillä häneltä ei otettu pois valmentajan oikeuksia, koska hänellä ei ole havaittu olleen mitään tekemistä ruiskeen antamisen kanssa Sääntöjen mukaan hänen valmentamansa hevoset eivät kuitenkaan saa osallistua mihinkään kilpailuihin ennen kuin tapaus on selvitetty.

Sen johdosta eivät eräät erinomaiset norjalaiset ravurit saa osallistua Övrevollilla sunnuntaina pidettäviin Oslo Cup-raveihin, jotka ovat Norjan huomattavimmat ravikilpailut ja joissa on mukana Skandinavian parhaita hevosia sekä myös ranskalaisia ja saksalaisia hevosia. Pois jää mm. laivanvarustaja Braathenin Flying Friendship, joka on ollut ennakkosuosikki voitettuaan tänä vuonna sekä Ruotsin että Tanskan derbyn.

Kerttu ja Eino Laakson puhujamatka Ontariossa

Toronto. — CSJ:n toimeenpanevakomitea on ilmoittanut, että kansanväliseen naisten konferenssiin Vienissä ja muissakin Euroopan maissa vieraillut Kerttu Laakso tulee syyskuun loppupuolella matkustamaan kaikissa suomalaisissa keskuksissa Ontariossa ja selostamaan matkahavaintojan. Hänen kanssaan kulkee Canadan Suomalaisen Järjestön kansallinen sihteeri Eino Laakso, joka samoissa tilaisuuksissa puhuu CSJ:n järjestöasioista.

Paikallisia osastoja kehoitetaan huomioimaan alla olevan matkaohjelman, ja jos syystä tai toisesta ehdotettu päivä ei ole sopiva, niin asiasta olisi heti tiedoitettava kansalliseen keskukseen.

Alkuperäiseen matkasuunnitelmaan on tehty muutokset Timminsin ja Nolalun kohdalle. Kuten aikataulusta näkyy Laaksot esiintyvät Timminsissa syyskuun 28 pnä eikä 26 pnä kuten aikaisemmin ilmoitettiin ja Nolalussa lokakuun 6 pnä eikä syyskuun 30 pnä. Matkaohjelma kuuluu nyt seuraavasti:

MATKAOHJELMA:

Pohjois-Ontarion alue:
Syysk. 22 p. Cobalt
Syysk. 23 p. Kirkland Lake
Syysk. 24 p. Rouyn
Syysk. 25 p. South Porcupine
Syysk. 28 p. Timmins

Länsi-Ontarion alue:
Lokak. 1 p. Intola
Lokak. 2 p. Tarmola
Lokak. 3 p. Lappi
Lokak. 4 p. Kam
Lokak. 5 p. Port Arthur
Lokak. 6 p. Nolalu

Keski-Ontarion alue:
Lokak. 10 p. Sault Ste. Marie
Lokak. 11 p. Beaver Lake
Lokak. 13 p. Long Lake
Lokak. 14 p. Wanup
Lokak. 15 p. Sudbury

Etelä-Ontarion matka järjestetään myöhemmin.

Eläkeläisten todistettava köyhyytensä nauttiakseen vapaasta sairaalahuollosta

Vain huoltoministerin terveyshuollon alaiset nauttivat maksutta Ontarion sairaalavakuutuksesta

Toronto. — Lähes 150,000 Ontarion huoltoministeriön apua nauttivaa henkilöä pääsee automaattisesti nauttimaan Ontarion sairaalavakuutuksesta kun se astuu voimaan ensi vuoden alusta. Ontarion huoltoministeri Cecile on selostanut, että tähän arvioon sisältyy sellaisia, jotka nauttivat 65—70 vuotiaille myönnettävästä vanhuuden avustuksesta, äitiyshuollosta nauttivat, sokeat ja raajarikkojen eläkkeestä nauttivat. Kaikki nämä saavat sairaalavakuutusturvan maksutta.

Ministeri Cecile on selostanut, että näiden lisäksi on eräitä tuhansia, jotka pääsevät nauttimaan maksutta uudesta sairaalavakuutuksesta. Siihen ryhmään myös kuuluvat yli 70-vuotiaat vanhuuden eläkeläiset, joiden tulot eivät ylitä Ottawan hallituksen asettamaa rajaa.

Heinäkuun lopussa Ontariossa oli 81,141 vanhuuden eläkettä saavaa, jotka nauttivat vapaasta terveyshuollosta ja he pääsevät nauttimaan maksutta sairaalavakuutuksesta. Sen lisäksi maakunnassa on 21,752 alle 70 vuoden ikäistä mutta yli 65 vuoden ikäistä, jotka ovat läpäisseet köyhyyden todisteen, he myös pääsevät nauttimaan vakuutuksesta maksutta.

Kaikki yli 70-vuotiaat Ontarion asukkaat pääsevät nauttimaan maksutta sairaalavakuutuksesta, jos he voivat täyttää liittovaltion asettamat tulorajoitukset. Näiden säännöjen mukaan yksityisellä henkilöllä saa olla enintäin $960 vuositulot ja naimisissa olevalla enintäin $1,620 vuodessa eikä yksityisen käteisvarat saa ylittää $1,000 ja naimisissa olevan $1,500.

Kaikki huoltoministerin terveyshuollosta nauttivat henkilöt kirjataan automaattisesti huoltoministedin toimesta ja huoltomisteri myös päättää niistä tapauksista, missä sairaalapalvelua myönnetään.

Kuten ylläolevasti selviää, ainoastaan sellaiset henkilöt, jotka tällä kertaa nauttivat huoltoministeriön myöntämästä vapaasta terveyden huollosta pääsevät automaattisesti nauttimaan uudesta sairaalavakuutuksesta.

Vanhuuden eläkkeestä nauttivien olisi otettava selville huoltoministerin toimistosta pääsevätkö he nauttimaan sairaalavakuutuksesta maksuttomasti ja siinä huomioidaan varallisuus, kuten ylläolevasta selviää. Tämä olisi tehtävä ennen syyskuun viimeistä päivää, että henkilö pääsee nauttimaan vakuutuksesta heti vuoden alusta kun se astuu voimaan.

Tämä siis merkitsee, että kaikki vanhuuden eläkkeestä nauttivat henkilöt eivät tule automaattisesti ja ilman maksuja sairaalavakuutuksen turvan alaiseksi.

Jos henkilö joutuu maksamaan vakuutusturvasta, niin yksityisen on maksettava $2.10 kuukaudessa ja perheellinen $4.20.

NL:LLE 600,000 KW:N ATOMIVOIMA-ASEMA

Geneve. — Geneven kansainvälisessä atomikonferenssissa Neuvostoliiton taholta ilmoitettiin, että siellä on rakenteilla 600.000 kilowatin atomivoimalaitos, suurin maailmassa. Neuvostovaltuuskunnan johtaja, professori Emeljanov sanoi ensimmäisen vaiheen jo päättyneen ja että laitos tuottaa jo nyt 100,000 kilowattia. Siellä käytetään vedellä jäähdytettyjä reaktoreita ja polttoaineena on luonnonuraani. Laitos on Siperiassa tolstalseksi vielä nimettömänä.

RANSKAN "PALJASTUKSIA"

Geneve. — Geneven kansainvälisen atomikonferenssin ranskalainen valtuuskunta teki viime viikolla selkoa Ranskan menetelmistä isotooppien erottamiseksi. Hän kertoi myös Ranskan suunnittelevan sellaisen laitoksen perustamista, jossa voidaan luonnon uraanista valmistaa uraania 235, jakautuvaa isotooppia.

Sanomalehtimiesten tiedustellessa, oliko Ranska kohottanut verhoa, joka on peittänyt tämän ajan toimintaa, saadakseen myös Ison-Britannian ja USA:n paljastamaan salaisuutensa, vastasi Ranskan valtuutettu Frejacques: "Meitä ilahduttaisi suuresti, jos Iso-Britannia ja USA selostaisivat omia isotoopinerottamismenetelmiään. Mutta meidän ei tarvitse niitä tietää."

Frejacques ilmoitti edelleen, että ranskalaisten paljastusten jälkeen on millä maalla tahansa teoreettisesti mahdollista valmistaa uraanla 235, mutta käytännössä voi tämän valmistus tapahtua ainoastaan pitkälle teollistuneissa maissa. Ranskan tekemä paljastus on jo johtanut siihen, että Ruotsi on jo tehnyt menetelmää koskevia tiedusteluja ja neuvottelut on aloitettu. Neuvotteluja käydään myös useiden muiden Euroopan atomielimen Euratomin jäsenten kanssa, sanoi Frejacques.

Ranskan tekemät paljastukset ovat herättäneet jonkin verran arvosteluja, varsinkin amerikkalaisten ja brittiläisten valtuutettujen keskuudessa. Englannin valtuutettu, sir John Cockroft oli aikaisemmin päivällä sanonut, että uraani 235 oli aiottu pääasiallisesti sotilastarkoituksiin ja että olisi vaarallista paljastaa sen valmistuksen salaisuutta.

Britannia ei myy aseita Indonesiaan

Lontoo. — Hollannin ja Australian ilmaistessa huolestuneisuutta ehdotetun asekaupan johdosta Britannian hallitus on päättänyt, että se ei tule myymään aseita Indonesiaan.

Joitakin aikoja sitten eräs Britannian ulkoministeriön puhemies ilmoitti, että Britannian hallitus harkitsee asekauppaa Indonesian kanssa.

Päätökseen asiassa päästiin sen jälkeen kun Australian ulkoministeri Richard Casey vieraili täällä hiljattain matkallaan Yhdistyneiden Kansakuntien yleiskokouksen istuntoon ja sen jälkeen kun oli ollut diplomaattista yhteyttä Hollantiin.

SITÄ JA TÄTÄ

NE "LIIKEASIAT"

Iralntilainen pappi lupasi kuusi penceä pojalle, joka osaisi sanoa hänelle, kuka oli historian suurin mies.

— Columbus, vastasi eräs pojista.

— George Washington, ehdotti toinen.

— Pyhä Patrick, sanoi pieni juutalaispoika.

— Sinä saat lupaamani kuusi penceä, sanoi pappi. — Mutta mistä sinä osasit mainita juuri Pyhän Patrickin?

— Sisimmässäni minä kyllä tiedän, että Mooses oli historian suurin mies, vastasi juutalaispoika, mutta liikeasiat ovat aina liikeasioita.

SÄÄSTÄVÄISYYSTAJUA

Pikku-Jussin äiti oli synnyttänyt kaksoset. Hänen isänsä päätti juhlia tapausta.

"Jos kerrot opettajalle kaksosten syntymisestä, niin hän varmaankin antaa vapaapäivän juhlimista varten", sanoi isä Pikku-Jussille.

"Kerroitko opettajalle kaksoisten syntymisestä?" kysyi isä Pikku-Jussin palattua koulusta.

"Kerroin yhden syntymisestä", sanoi Pikku-Jussi. "Säästän toisen ensi viikoksi."

PÄIVÄN PAKINA

Humpuuki on humpuukia

Eräs torontolainen ystävämme kirjoittaa:

"Kuulehan kaveri, mitä sinä arvelet siitä ammattipainista, missä lyödään, raavitaan ja mukiloidaan miestä kuin vierasta sikaa — mutta sitten kun 'ottelu' päättyy miehissä ei näy tappeluksen merkkiäkään? Onko se totta vai eikö ole? Kannattaako sellaista 'painia' kenenkään katsella?"...

Rivien välistä lukien näyttää vähän siltä, ettei allekirjoittaneen tarvitse "arvella" mitään, sillä ystävämme, kuten viranomaiset ja suurin osa yleisöstä, on ilmeisesti sitä mielipuolta, että "humpuuki on humpuukia".

Kun "ammattipainijat" lyövät, potkivat, repivät, sotkevat ja heittelevät toisiaan köysien yli saamatta siitä paitsi vahingossa pienintäkään naarmua, niin se palauttaa katselijan mieleen muka "villin lännen" elämää tulkitsevat elokuvat, missä yksi lehmäpoikasankari tai paremminkin hyvämies sheriffisankari ampuu kuuden panoksen rullarevolverilla kymmeniä "pahoja" miehiä — kertaakaan välillä lataamatta omaa asettaan.

Näiden seikkojen perusteella esimerkiksi meillä täällä Ontariossa ei mitään ammattipainia luokitella enää virallisestikaan "urheiluksi". Tässä yhteydessä palautettakoon mieleemme, että Ontariossa ei peritä urheilukilpailuista ns. "huviveroa". Mutta ammattipainijain tilaisuuksista, missä pitäisi muka kilpailtaman joko siitä tai tästä "mestaruudestakin", peritään kuitenkin huvivero, kuten huvivero peritään "villin lännen" elokuvista ja muista "näytöstilaisuuksista".

Tällainen on ilmeisesti kysyjämmekin mielipide ammattipainista — mikäli me osaamme oikein tulkita rivien välistä pilkistäviä ajatuksia.

Mutta asian haaroista riippuu sittenkin se, että "kannattaako ammattipainia katsella vai eikö kannata." Asia on nimittäin siten, että yksi tykkää yhdestä ja toinen toisesta.

Yhtä hyvin voitaisiin kysymys asettaa näinkin: "Kannattaako katsella villin lännen elokuvia joista tiedetään etukäteen, että vaikka "pahat miehet" pöllyyttäisivät miten pahasti tahansa "hyvää miestä", niin viimeksimainittu selviytyy lopuksi voittajana — vaikka hänen täytyykin toisinaan ampua kuusipanoksisella revolverillaan komppanian verran "pahoja miehiä" lataamatta välillä kertaakaan omaa pyssyään!

Suoraan sanoen allekirjoittanut ei tykkää katsella ammattipainia — eikä katsele sitä, niin kiinnostavaa kuin oikea reilu paini onkin.

Mutta on paljon muutakin sellaista, mistä allekirjoittanut ei tykkää — mukaanlukien suurimman osan Hollywoodin elokuvista, missä jonnin joutavan hulluttelun lisäksi ilmenee useimmiten ajatus, että tavalliset työläiset ja farmarit ovat "tyhjää ilmaa" joihinkin yksityisiin sankareihin, hurmureihin ja yleensä suurpohatoihin verraten.

Toisalta olemme kuitenkin valmis tunnustamaan, että joku toinen henkilö voi nauttia hyvinkin paljon sekä Hollywoodin filmeistä että ammattipainista, vaikka tietääkin, että molemmat ovat humpuukia ja sitäkin pahempaa. Ajankulun etsiminen on nimittäin sellaista, että yksi tykkää siitä, mitä toinen ei voi mitenkään sietää — ja suhtautuminen ammattipainiin on käsittääksemme tästä yksi esimerkki.

Asia erikseen on se, että "kannattaako" kenenkään haaskata aikaansa moisten näytösten seuraamiseen?

Mutta sekin riippuu henkilön omista harrastuksista ja kulttuurivaatimuksista — joten "puhumatta paras". — **Känsäkoura.**

Puoli tavoitteesta on saavutettu ja ohitettu

Viikon vaihteessa saapui suuri joukko lahjoituksia ja paljon uusia haasteita ja näiden lahjoitusten johdosta olemme nyt saavuttaneet ja ohittaneet "virallisen" tavoitteen puolivälin, koska tavoitteena on vähintäin $6,000.

Tällä kerta erikoinen kiitos kuuluu niille Sudburyn alueen vanhoinkodin, Pioneer Manorin, asukkaille, jotka pienistä tuloistaan huolimatta ovat antaneet lahjoituksensa lehtemme ilmestymisen turvaamiseksi.

Tässä kuudennessa katsauksessa on tavallista enemmän lahjoittajain nimiä, joten haasteryntäyksen vauhti yhä kiihtyy, ja olemme viikon vaihteessa saaneet vastaanottaa yhteensä $259.00. Kun huomioidaan, että edellisissä katsauksissa oli saapunut $2,898.90, niin lahjoitusten yhteinen summa on tällä kertaa $3,157.90.

Tällä kertaa palstan lopussa julkaisemme eräitä oikaisuja, sillä aikaisemmissa katsauksissa oli sattunut pieniä virheitä. Jos teidän kohdallanne on kerrottu virheellisesti, niin tiedoittakaa siitä ja mielihyvällä julkaisemme oikaisun.

Siis, haasteryntäysvauhti on ollut yhä kiihtymässä ja nyt onkin aika lisätä vauhtia, että pääsisimme päämäärään mahdollisimman pian ja hankkimaan rapioita.

Jos paikkakunnallanne ei ole lehtemme asiamiestä, niin lähettäkää lahjoituksenne suoraan Vapauden konttoriin ja muistakaa haastaa ystävianne "tekemään samoin tai paremmin".

LINNEA JA JARL LIND, Sudbury, Ont. lahjoittavat $10.00 Vapauden hyväksi, että sen ilmestyminen olisi turvattu ja haastavat seuraavat ystävät tekemään samoin tai vointinsa mukaan: Anni ja Niilo Aho, Timmins, Aili ja Väinö Hohter, Lockerby, Hilma ja Heikki Mäki, Lockerby, mr. ja mrs. J. Tuomi, Toronto ja mr. ja mrs. Jack Jackson, Port Arthur. On hauska huomioida, jos otatte haasteet huomioon.

SANDRA MÄKI, Pioneer Manor, Sudbury, Ont. lahjoittaa $2.00 Vapauden hyväksi lehtemme ilmestymisen turvaamiseksi.

SIGRID JA JOHN LAINE, Pioneer Manor, Sudbury, Ont. lahjoittavat vielä toisen kerran $2.00 ja toivovat, että kaikki lahjoittaisivat vointinsa mukaan.

OLGA LEPPÄNEN, Pioneer Manor, Sudbury, Ont. lahjoittaa $2.00 Vapauden hyväksi, että sen ilmestyminen olisi turvattu.

JOHN MYLLYNEN, Pioneer Manor, Sudbury, Ont. lahjoittaa $5.00 Vapauden ilmestymisen turvaamiseksi ja kehoittaa toisia tekemään samoin.

MIMMI JOKINEN, Pioneer Manor, Sudbury, Ont. lahjoittaa $5.00 lehtemme ilmestymisen turvaamiseksi ja kehoittaa ystäviään tekemään samoin.

LAURI VUORINEN, Sudbury, Ont. vastaa Untamo Mäkelän haasteeseen $5.00 Vapauden tukemiseksi ja haastaa seuraavat jatkamaan vointinsa mukaan: Eelis Panttila ja Valma Mäki, Sudbury ja Julius Keto, Lockerby.

VALMA MÄKI, Sudbury, Ont. vastaa Lauri Vuorisen haasteeseen lahjoittamalla $5.00 Vapauden tukemiseksi ja haastaa seuraavat: Frank Vuorinen, Port Arthur ja Tekla Kääriäinen, Lockerby.

EELIS PANTTILA, Sudbury, Ont. vastaa Lauri Vuorisen haasteeseen lahjoittamalla $5.00 ja vuorostaan haastaa: Väinö Ruuskaa Sudburysta ja Nestori Puskaa Wanupista.

AILI JA TOIVO PEURA, Lockerby, Ont. vastaavat Vapauden ystävän haasteeseen lahjoittamalla $5.00 lehtemme ilmestymisen turvaamiseksi.

LYYLI JA KALLE KAUPPINEN, Chicago Mine, Ont. lahjoittavat $2.00 Vapauden hyväksi ja kehoittavat ystäviään tekemään samoin.

MARTTI PELTOLA, Connaught Station, Ont. vastaa $2.00 Reino Myllyniemen haasteeseen ja vuorostaan haastaa Vilho Kankaan, Connaught Station, jatkamaan haastevyöryä.

BERTHA JA KALLE AHOLA, Connaught Station Ont. vastaavat saamilnsa haasteisiin $5.00 lehtemme ilmestymisen turvaamiseksi ja haastavat seuraavat: Anni ja Paul Oja, Helga ja Allan Granroos, Olga ja Jussi Viljamaa, Hanna ja Matti Hakkarainen ja J. Korpi, kaikki Connaught Stationilta sekä Helmi ja Heikki Lehtola, Porcupinesta.

HILDA KOVERONKOSKI, South Porcupine, Ont. lahjoittaa $3.00 Vapauden hyväksi ja kehoittaa seuraavia ystäviä tekemään samoin: Senja Saari, Ida Lindroos, Kalle Viinikka ja Herman Valli, kaikki South Porcupinesta.

LAURI KARTIO, South Porcupine, Ont. lahjoittaa $5.00 Vapauden ilmestymisen turvaamiseksi ja haastaa seuraavat tekemään samoin: Lauri Kaski, John Mäki ja Isak Sahala, Kirkland Lakelta, Otto Hinkkuri ja Elias Linna, Timminsista.

EINO RINTALA McIntosh Springs, Ont. vastaa Niilo Lammin haasteeseen lahjoittamalla $2.00 Vapauden hyväksi ja haastaa seuraavat: Arvo Riihimäki ja Toivo Laakso, molemmat Port Arthuristа.

H. ERICKSON, Montreal, Que. lahjoittaa $5.00 Vapauden hyväksi että sen ilmestyminen olisi turvattu.

ANTON LAARI, Weller Park, Ont. lahjoittaa $5.00 Vapauden hyväksi ja haastaa seuraavat ystävät tekemään samoin: John Mäki ja John Terho, St. Catharines ja John Koski, St. David, Ont.

EDWARD LAMPINEN, Weller Park, Ont. lahjoittaa $5.00 Vapauden hyväksi ja haastaa seuraavat ystävät: Uuno Virtava, Toivo Litman ja Vilho Litman, St. Catharinesista, Vilho Vire, Weller Park, Armas Kaipanen, Dunville ja Lars Luoma, Smithville.

ARVO VUORI, St. Catharines, Ont. vastaa Kosken ja Vuollen haasteisiin $2.00 ja haastaa seuraavat: Isac Mäki, Port Dalhousie ja Paavo Suomala, Sudbury.

REINO KETO, St. Catharines, Ont. lahjoittaa $5.00 Vapauden hyväksi, että sen ilmestyminen olisi turvattu.

EINO YLINEN, Wahnapitae, Ont. vastaa Ida ja Lauri Kantolan haasteeseen lahjoittamalla $2.00 Vapauden hyväksi.

J. V. FLINK, Vancouver, B. C. vastaa Lauri Hillin haasteeseen $5.00

FRANK VUOTILA, Nipigon, Ont. lahjoittaa $5.00 Vapauden rahastoon lehten ylläpitämiseksi.

EMMY WEST, Radway, Alta lahjoittaa $5.00 Vapauden hyväksi.

LYYLI JA HEIKKI TUUTTILA, Torontosta vastaavat Nissisen ja mr. ja mrs. Mattilan haasteisiin $5.00 ja haastavat mr. ja mrs. Bruno Järven, South Porcupine, vastaamaan ja jatkamaan haasteita.

JACK KIVINIEMI, Sudbury, Ont. lahjoittaa $5.00 Vapauden hyväksi ja haastaa seuraavat ystävät jatkamaan haastetta: Lauri Huuki ja Otto Heiska, molemmat Sudburysta.

IDA ROMO, Wanup, Ont. lahjoittaa $1.00 Vapauden tukemiseksi ja haastaa seuraavat ystävät: Sämi Mäkynen, Uuno Leppänen, Voitto Lehti sekä Hilda ja Jaakko Laiula, kaikki Wanupista ja Tyyne ja Wäinö Anttila, Estaire.

IONA JA ESKO RAUHALA, Waters Township vastaavat Maiju ja Evert Mäenpään haasteeseen $5.00 ja haastavat Tella ja Tykö Mäenpään Levackista tekemään samoin.

VALENTINE RINTAMÄKI, Copper Cliff, Ont. vastaa J. A. Seppälän, Selma Naulin ja Jack Wallin haasteisiin $10.00 ja haastaa seuraavat jatkamaan samaan tapaan: Ella ja Henry Strom, Lockerby, Tyyne Mylen ja Jack Saarakkala, molemmat CPR:n telegrafityökunnasta.

JOHN NYGARD, Vancouver, B. C. vastaa Hjalmar Laineen haasteeseen $3.00 ja haastaa seuraavat: Kalle Holm ja Helmer ja Olga Mäki, kaikki Vancouverista, avustamaan vointinsa mukaan.

J. PYYHTIÖ, Montrel, Que. vastaa M. Koverokosken haasteeseen $5.00 ja haastaa R. Kaarakaisen, Chateauguay tekemään samoin.

MARTTI LAAKSO, Windsor, Ont. vastaa Martha ja Frank Laakson haasteeseen $5.00 ja pyytää seuraavia ystäviä tekemään voitavansa Vapauden taloudellisen aseman tukemiseksi: Toivo Ruohonen, Kassu Järvis ja Erkki Laakso, kaikki Windsorista.

NIKOLAI KOHTALA, Rocky Mountain House, Alta, vastaa $3.00 mr. ja mrs. C. H. Raunion haasteeseen ja haastaa Otto Hännisen ja Henry Bakan, Rocky Mountain House sekä Jack Laitisen, Eckville.

EINO HILLMAN, Toronto, Ont., vastaa $2.00 Emil Autiomäen haasteeseen ja "manaa" allamainitut jumalan viljan taputtajat: Ilmari Tolmunen, Sudbury, Ont., Onni Tervo ja Nikolai Kallio, Toronto.

P. TITTERSON, R. R. 1, Foxboro, Ont., lahjoittaa $2.00 Vapauden haasterahastoon, jotta sen ilmestyminen olisi turvattu.

AATE SAIKKONEN, Kirkland Lake, Ont., lahjoittaa $3.00 Vapauden hyväksi sen ilmestymisen turvaamiseksi.

ALLI JA WESLEY NIEMI, Sointula, B. C., vastaavat $5.00 lahjoituksella Katri Riksmanin haasteeseen lehtemme ilmestymisen turvaamiseksi ja haastavat William Williamsin, Sointulasta jatkamaan samaan tahtiin.

K. HIETALA, Montreal, Que. vastaa M. Koverokosken haasteeseen lahjoittamalla $5.00 Vapauden talousaseman turvaamiseksi ja haastaa seuraavat jatkamaan: K. Karttunen, Montreal ja K. Hilvanen, Verdun.

KAARLO NIEMI, Wahnapitae, Ont., lahjoittaa $1.00 Vapauden hyväksi, että sen ilmestyminen olisi turvattu.

ARVO TYNJÄLÄ, Sointula, B. C., vastaa Voitto Wirkin haasteeseen lahjoittamalla $5.00 Vapauden talousaseman turvaamiseksi ja haastaa seuraavat jatkamaan haastevyöryä: Armas Wartie, Arvi Porto ja Eino Palo.

H. KAUPPINEN, Verdun, Que., vastaa $5.00 E. Erkkilän haasteeseen lehtemme ilmestymisen turvaamiseksi ja haastaa seuraavat vastaamaan vointinsa mukaan: K. Niittymaa, Montreal, D. Hiden ja Eino Väisänen, South Porcupine.

I MÄKELÄ, Verdun, Que. vastaa Ed. Strömin haasteeseen lahjoittamalla $5.00 lehtemme ilmestymisen turvaamiseksi ja haastaa Johan Kaartan Verdunista jatkamaan haasteita.

E. ORAVA, Ville Lasalle, Que., lahjoittaa $5.00 Vapauden hyväksi, että sen ilmestyminen olisi turvattu ja haastaa H. Hämäläisen Montreal, ja mr. ja mrs. O. Virtasen, Ville Lasallesta jatkamaan haastevyöryä.

KALLE LANTTO, Long Lakeka, Ont., lahjoittaa $2.00 Vapauden haasterahastoon, että sen ilmestyminen olisi turvattu.

URHO PURRA, Sudbury, Ont. vastaa Nick Rajalan ja Väinö Pesolan haasteisiin lahjoittamalla $5.00 ja haastaa seuraavat: Lauri Sinisalo, Nairn, Väinö Anttila, Azilda, Hannu Hietanen, South Porcupine, Jalo Aho, St. Catharines, Lauri Vuorinen, Sudbury ja Sam Kerola—myös Sudburysta jatkamaan haasteita.

HELGA PIESANEN, Chaput-Hughes, Ont. lahjoittaa $3.00 Vapauden hyväksi ja toivoo, että kaikki Vapauden ystävät täyttävät velvollisuutensa vointinsa mukaan.

MRS. SOFIA LAMPI, Kirkland Lake, Ont. lahjoittaa $2.00 Vapauden hyväksi, että sen ilmestyminen olisi turvattu ja haastaa kaikki Kirkland Laken roominkitalojen emännät lahjoittamaan vointinsa mukaan.

ELSIE JA EINO ROIKO, Kirkland Lake, Ont. lahjoittavat $5.00 Vapauden ilmestymisen turvaamiseksi ja kehoittavat ystäviään tekemään samoin.

MR. JA MRS. A. ANDERSON, Dinsmore, Sask. lahjoittavat $2.00 Vapauden hyväksi ja kehoittavat ystäviään ja toverejaan toimimaan vointinsa mukaan auttaakseen oman lehtemme ilmestymistä.

ARMAS JA AILI LEHTINIEMI, Noranda, Que. vastaavat Vilho ja Sofia Luoman haasteeseen lahjoittamalla $5.00 lehtemme ilmestymisen turvaamiseksi.

OLAVI LATVALA, Toronto, Ont. lahjoittaa $2.00 Vapauden ilmestymisen turvaamiseksi ja haastaa seuraavat jatkamaan vointinsa mukaan: Jack Mairo, Paavo Kaarto, Hugo Ellmen ja Arvo Käkönen, kaikki Torontosta, Valte Puukila sekä Martti Välimaa molemmat Azildasta.

MANDI JA A. KAUTTO, Nipigon, Ont. vastaavat kauhajokelaisen haasteeseen lahjoittamalla $4.00 Vapauden ryntäysrahastoon ja haastavat A. Myllyniemen, Nipigonista jatkamaan haastevyöryä.

MRS. HILJA HEINO, Kirkland Lake, Ont. lahjoittaa $2.00 Vapauden ilmestymisen turvaamiseksi.

JAN JALONEN, R. R. 1, North Surrey, B. C. lahjoittaa $5.00 Vapauden hyväksi, että sen ilmestyminen olisi turvattu ja kehoittaa ystäviään tekemään samoin.

LYYLI JA JUSSI PÄRSSINEN, Port Credit, Ont. lahjoittavat $5.00 Vapauden talousaseman turvaamiseksi.

VESTER LOHIKOSKI, Tarzwell, Ont. lahjoittaa $1.00 Vapauden turvaamiseksi.

OLGA JUVONEN, Toronto, Ont. vastaa Sundholmin haasteeseen lahjoittamalla $3.00 ja haastaa mrs. Hilda Ahon ja Maiju Majanderin molemmat Sudburysta jatkamaan haastetta lehtemme tukemiseksi.

JOHN POUTANEN, Lockerby, Ont. vastaa $5.00 lahjoituksella Matti Poutasen haasteeseen Vapauden ilmestymisen turvaamiseksi.

GUST SALO, Vancouver, B. C. vastaa Fanny Lindin haasteeseen lahjoittamalla $10.00 ja kehoittaa toisia lehtemme lukijoita tekemään samoin tai paremmin.

LAURI HARJU, R. R. 4, Port Arthur, Ont. vastaa Ivari Sepän haasteeseen lahjoittaen $5.00 ja kehoittaen kaikkia myöhästyneitä tekemään lahjoituksensa.

MATTI ALANKO, Port Arthur, Ont. lahjoittaa lehtensä turvaamiseksi $2.00

HILJA JA KALLE TÖRMÄLÄ, Nairn Centre, Ont. lahjoittavat $5.00 Vapauden hyväksi sen ilmestymisen turvaamiseksi ja haastavat Oskari Ojalan Webbwoodista tekemään samoin.

KORJAUKSIA: SANTERI RANTALA, Port Arthurista vastatessaan $5.00 Matti Rasinperän haasteeseen ja vuorostaan haastaessa oli tullut virheellisesti nimet Arthur Nikkilä, Toronto ja Kosti Hyvönen, Hearst. Pitäisi olla Arthur Nakkila, Toronto, Kosti Hytönen, Hearst, Mikko Pukki, Svante Välimaa ja John Hook, Port Arthur

ARTHUR AHO, Port Arthur, Ont. lahjoitti $4.00, mutta viime viikolla mainittiin vain $2.00, joten nyt tiedoitamme toisen kahden dollarin lahjoituksesta entisen lisäksi.

MRS. FANNY HÄNNINEN, Worthington, Ont. lahjoitti $2.00 ja vuorostaan haastoi Kalle Kuukkasen Long Lakelta ja Alex Meri Worthingtonista eikä Albert Meri, niinkuin katsauksessa sanottiin.

Tässä katsauksessa ..... $ 259.00
Ennen julkaistuja 2,898.90

Yhteensä $3,157.90

VAPAA MAA - KENELLE?

Silloin kun yhdysvaltalaiset viimeksi valitsivat presidenttinsä, heillä oli tilaisuus valita sota tai rauha ja he valitsivat sodan. Tämä viimeksi kulunut aika on osoittanut, että he saivat mitä pyysivät. Kenraali ei ole haudannut sotatapparaansa maahan, vaan on pitänyt maailmaa jännityksessä kuin räjähtämäisillään olevaa ruutitynnyriä. Sota on nostanut päätään milloin milläkin puolella maailmaa, mutta ne miljoonat ihmiset jotka rauhaa toivovat ja rauhallisen maailman toivossa elämänsä elävät ja henkensä uhraavat, heidän työnsä ei ole mennyt hukkaan. Se ei saa mennä hukkaan. Siitä on pidettävä huoli kaikkien meidän jotka tätäkin lehteä luemme ja me emme ole yksin, meitä on miljoonia maailman eri kulmilla väriin ja kansallisuuteen katsomatta. Yhdysvallat on lähetänyt joukkojaan maailman eri puolille "rauhaa puolustamaan" ja samalla hetkellä omassa maassa murhataan ihmisiä sähkötuolissa väärien ajatusten takia.

Missä on se amerikkalaisten leipälause "Tämä on vapaa maa"? Se on heidän huulillaan ensimmäisenä ja se livahtaa ulos silloinkin kun se on vain irvikuva. Mutta he pullistelevat rintojaan vapaan maansa tunnossa. Se soi kuin vanha, kulunut äänilevy kaikkialla, mutta jos se on ehkä ennen joskus historiassa ollut paikalleen sanottu niin nyt sen tarkoitus on aivan toinen. Aina kun nuo sanat nykyään kuulee niin sen jokseenkin tietää että halutaan puolustaa sortoa, väkivaltaa tai huonoa käytöstä. Muu maailma saa avuliaasti sotilaallista apua Yhdysvalloilta kukistaakseen kansojensa vapauden kaipuun, ja kun on puhe omasta maasta niin siellä joko asetetaan sotilaat suojelemaan väkivaltaa, tai sitten ei tehdä elettäkään sorrettujen puolustamiseksi. Etenkin jos kysymyksessä on neekeri niin hänen takiaan ei sormea liikauteta. Suljetaan silmät jos joku käyttää heitä kohtaan väkivaltaa.

Kuinka käy neekerilasten kouluunpääsyn Little Rockissa?

Kuinka päättyy uusi oikeudenkäynti neekeriä vastaan joka ryösti emännältään taalan ja yhdeksänkymmentäviisi senttiä? Sähkötuoliinko niinkuin ensimmäinenkin tuomio, mistä hänet pelasti ainoastaan ympäri maailman kuuluvat vastalauseet? Tämän neekerin sanottiin ryöstäneen valkealta emännältään $1.95. Häntä nimitettiin apumieheksi, mutta kohdeltiinko häntä työmiehenä tai orjana? Noin pienen summan ryöstäminen ei oikein saa ajattelevaa ihmistä uskomaan, että miehellä olisi ollut edes siedettävät olot.

Se vapaan maan tavaramerkillä varustettu maa antaa nykyään hyvin paljon ajattelemisen aihetta. Siellä ei ole edes ajatuksen vapautta, sitähän todistaa jo Heikkilän kyyditseminen. Hänenkin tapauksessaan meidän on kiittäminen valppaat sanomalehtimiehiä, joiden ansiosta tämä vapauden osoitus erästä kansalaista kohtaan tuli koko maailman tietoon.

Se on kyllä vapaa maa niille, jotka istuvat rahasäkin päällä, heidät vapautetaan yksin murhastakin, mutta köyhä, vanha värillinen tuomitaan sähkötuoliin sellaisen pikkusumman takia. Joitakin päiviä tämä uutinen oli sanomalehtien palstoilla ja siitä keskusteltiin missä kaksi toisensa tapaisivat. Onko sitten ihme, että torontolainen tummaihoinen purki täysinäistä sydäntään ventovierailleen. Hänen oman äitinsä oli valkoihoinen kylmäverisesti murhannut ja se katsottiin tapaturmaksi eikä hän joutunut vastaamaan teostaan. Nyt tämä hänen rajan takana olevaan heimoveljensä kohdistunut kova kohtalo toi hänen mieleensä oman heimonsa ala-arvoisen aseman. Miten neekerivainot nostavat päätään milloin milläkin kolkalla tätä vapaata maata. Ikkunat rikotaan ja muutakin aineellista vahinkoa tehdään ja vielä saavat pelätä henkeään jos sattuu tummaihoinen olemaan niin rohkea että muuttaa valkoihoisten kaupunginosaan. Onko tämä sama maa, josta kuului vastalauseita silloin, kun Hitler yritti lopettaa maailmasta juutalaiset? Nekerivaino on aivan yhtä rumaa, vaikkeivat he sitä itse huomaa. Tämä on sitä komeasti kerskuttua "Vapaan maan" vapautta? — L. P.

"Kaasuvalo" esitetään Vancouverissa syyskuun 27 pnä

Vancouver. — Lauantaina, syyskuun 27 pnä kello 7.30 illalla Clintonhaalin näyttelijät esittävät kolmenäytöksisen näytelmän "Kaasuvalo".

Kaikki Vapauden lukijat varmasti mustavat, että tämä erikoisen jännittävä näytelmä oli yleisön suosiossa kun sitä esitettiin eri keskuksissa itä-Canadassa. Nyt on siis meillä länteläisillä tilaisuus nähdä ja nauttia tästä tarinasta, joka tunnetaan ympäri maailman kirjan, näytelmän ja elokuvan kautta.

Nähtyään rouva Manninghamin sairauden pelottavat erikoisuudet ja kuultuaan inspehtori Roughin selostuksen kauheasta tapahtumasta Manninghamin talossa vuosia aikaisemmin, voimme täydellisesti uskoa mihin herra Manningham on valmis ryhtymään.

Manda Ranta rouva Manninghamin osassa antaa voimakkaan ja jännittävän kuvan naisesta, joka taistelee henkensä puolesta salaisen vihollisen ahdistamana.

Herra Manninghamin osaa esittää Henry Lahti, joka pitää meidät jatkuvan jännityksen vallassa kun ei tiedetä kuinka pitkälle hän on valmis lopujen lopuksi menemään.

Heikki Kangas inspehtoori Roughin osalla antaa vauhtia ja vilkkautta koko näytelmälle. Tämä onkin tärkeätä muuten synkässä näytelmässä.

Lisäksi Saima Martin ja Liisa Kangas talon henkilökuntana auttavat jännittävän tilanteen rakentamisessa Manninghamin synkässä kodissa.

Ostakaa ravintolalippunne etukäteen, jolloin hinta on vain $1.00. Ovella on lippujen hinta $1.25. — HL

Syyskauden avajaisjuhla Don haalilla

Toronto. — CSJ:n Toronton osaston syys- ja talvitoiminnan avajaisjuhla vietetään Don haalilla sununtaina ,syyskuun 21 pnä, alkaen kello 4 iltapäivällä. Kesätoiminnan päätyttyä Tarmolassa siirrytään siis jälleen Don-haalin suojiin.

Johtokunta on yrittänyt oikein suurella huolella saada hyvän ja monipuolisen ohjelman, jotta tilaisuudesta tulisi onnistunut kulttuurijuhla. Ohjelman esityksestä vastaavat eri tolmialojen elimet ja jäsenet. Paikkakuntamme kulttuuritoiminnan ystäviä ja kannattajia kutsutaan siis tähän tilaisuuteen. Siellä saamme kuulla soitto- ja lauluesityksi. Näytelmäseurakaan ei ole "pois pelistä", sillä sen toimesta esitetään hauska iloittelu "Hän on Sysmästä", mikä sivumennen sanoen esitettiin Tarmolassa kansan ratoksi jo vilme kesänä.

Täyttäkäämme siis avara juhlasalimme viimeistä sijaa myöten. Juhlasalimme onkin nyt hyvin viihtyisä, sillä se on kauniiksi maalattu ja antaa siis lisämakua ja -väriä juhlillemme. Tervetuloa juhlimaan — ja samalla aktiivisiksi kulttuurityön tekijöiksi haalillemme. — J. L.

Ui m-ennätyksen

Naarden. — Hollantilainen neitonen, 17-vuotias Tineke Lagerberg saavutti syyskuun 13 pnä uuden perhosuinnin m-ennätyksen 200 metrin matkalla naisten sarjassa. Hänen aikansa oli 2.38.9.

Entinen ennätys on yhdysvaltalaisen Nancy Rameyn nimissä.

PORT ARTHURIN KUULUMISIA

Port Arthur. — Canadan kansallinen näyttely on sivuutettu Torontossa. Sitä katsomaan ei monikaan täältä päässyt matkan pituuden takia. Sen vuoksi on hankittu siitä valmistettu elokuva "Exhibition Marks the Spot", joka on värillinen ja "äänekäs". Se esitetään CSJ:n Port Arthurin haalilla sunnuntaina, syysk. 21 p., kello 8 illalla.

Samana iltana esitetään "Dresden Story". Dresden on kaupunki eteläOntariossa ja vuosi sitten siellä kieltäydyttiin eräässä ravintolassa tarjoilemasta päivällistä neekereille. Se toi esiin pienoiskoossa samanlaisen tilanteen kuin on vallinnut Little Rockissa, Yhdysvalloissa, ja kuten juuri viime päivinä on uusiintunut rotukahakkana Lontoossa, Englannissa.

Täällä olemme juuri nähneet kotoisista suomalaisten suurjuhlista ja viime vuoden Port Arthurin 100-vuotisjuhlasta valmistetuista värillisistä kuvista juhlien yleiskuvauksen melko hyvin, mutta havainneet että läheisyys puuttui. Näin ollen ei näiden elokuvien kautta voi tapahtua henkilökohtainen näkemyksen uudistaminen.

Mutta verrattaessa kansallisen näyttelyn kuvaa voidaan sanoa, että se on väritettynä selvempi ja lisäksi se on äänielokuva. Se siis näytetään toisten keralla ensi sunnuntaina. Tervetuloa.

* * *

O. Linden, 63-vuotias metsätyöläinen, löydettiin kuolleena täällä viime lauantaiaamuna. Hänen sanotaan hirttäytyneen Ford-trokin takapäähän. Troki oli seisomassa korjauspajalla lähellä Bay- ja Algoma-katujen kulmaa. Linden ei ole ollut työssä vähään aikaan. Hänet nähtiin edellisenä iltana kadulla tanssiyleisön mukana, mutta tehdessään tarkastuskierrosta poliisi huomasi hänet hengettömänä noin 5.30 aamulla.

Lindenillä on täällä kaksi siskoa ja hän oli yleensä tunnettu jo pitkäaikaisena Järvienpään asukkaana.

* * *

Port Arthurin laivatelakalla työskentelevien työläisten union ja Port Arthur Shipbuilding yhtiön välillä on käyty pitkäaikainen työehtosopimusneuvottelu. Välillä olivat neuvottelut keskeytyksissä ja työläisten keskeken suoritettiin lakkoäänestys, jonka päätöksen toteuttaminen oli nyt tullut päiväjärjestykseen.

Viime tiistaina kuitenkin United Steelworkers Union lokaali hyväksyi sovittelukomiteaan ehdotuksen, minkä oli hyväksynyt union yleisjohto Montrealissa ja suostunut sopimukseen yhtiöiden kanssa. Sopimukseen sisältyy 5 sentin tuntipalkan lisäys, alkaen taannehtivasti tammik. 2 p. 1958. Se merkitsee että työläiset saavat kuluneelta ajalta taannehtivan maksuosoituksen. Ensi tammikuun 2 p. (1959) tulee voimaan 4 sentin tuntipalkan korotus yhden palkallisen juhlapäivän lisäys (elokuun 1:nen maanantai).

Sopimus kestää marrask. 2 p:ään 1959, mutta union ja työnantajain tulee sopimuksen voimassaoloajalla kokoontua tarkistamaan palkkatilannetta ainakin kolme kertaa.

* * *

Kaupungin valtuuston kokouksessa viime maanantaina joutuivat kaupungin isät keskustelemaan uhkaavasta työttömyystilanteesta, koska työttömyys nopeasti lisääntyy. Jouduttiin toteamaan, että ensi talvena tulee työttömien luku nousemaan vähintäin 8,000 Port Arthurin kaupungissa yksistään.

Mutta esitykset tilanteen korjaamiseksi, kuten valtuusmies Anten esitteli, osoittivat samaa sokeutta kuin viime vuonnakin. Työttömyys voidaan muka voittaa erinäisten pienten liikelaitosten taholta korjaustöiden varaamisella talven ajaksi.

Lopuksi kuitenkin hyväksyttiin päätöslauselma jossa vaadiatan maakuntahallituksen yleisten töidenmaantie-, kauppa- ja liikennedepartementteja harkitsemaan ja esittämään yleisten töiden suunnitelmat heti, jotta ne voisivat palvella työttömyystilanteen huojentamista. Yksi päätösponsi kehoitti Ontarion hallitusta poistamaan rajoitukset canadalaisen puutavaran Yhdysvaltoihin viennitä, mutta se jäi toistaiseksi pöydälle, koska halutaan paperiyhtiöiden kanssa neuvotella.

* * *

Fort Williamin kaupungin valtuustokin keskusteli työttömyyskysymyksestä. Mutta kuningatar Elisabethin ja prinssi Philipin ensi kesän vierailu sai suuremman huomion ja lopuksi päätettiin, että heidän vierallunsa varalta kaupungin talon ympärillä täytyy kadut ja käytävät uudelleen kunnostaa. Sen työn suorittamisesta esitettiin $1,000 arvio, joka hyväksyttiin. Myöskin hyväksyttiin Industrial Painters-urakoitsijain arvio $2,180 ja annettiin sillä summalla kaupungin talon maalausurakka. Edelleen päätettiin, että May ja Donald katujen käytävät kunnostetaan uudelleen.

Näin maallikon mielestä eivät tällaiset toimenpiteet pitkälle auta työttömyystilannetta ja sitäpaitsi ne koskevat vain hyvin pientä työläismäärää.

Kummankin kaupungin työväestö vaatii yleisen konferenssin koolle kutsumista ja teollisuusyhtiöiden ja yleensä kaikkien työnantajain taholta jarrutuksen lopettamista palkkaneuvotteluissa ja sopimuksien uusimisessa. Koska maakunta- ja liittohallituksen edustajat aina omaksuvat yhteistoiminnan monopoliyhtiöiden kanssa neuvotteluissa ja esiintyvät työläisiä vastaan, niin saavat kaikki neuvottelut ja toiminta uusien sopimuksien voittamiseksi poliittisen luonteen. Tämä kaikki sen lisäksi, että näiden hallitusten ohjelma on suurmonopolien ohjelma ja asettaa niiden edut yläpuolelle, sekä hylkää työväen ja yleensä kansan edut. Täten siis pienempikin sopimusneuvottelu muodostuu työväen puolelta kamppailuksi kansan ostokyvyn säilyttämiseksi ja sitä tietä teollisuuspyörien pitämiseksi käynnissä, joka auttaa myöskin työttömyyskysymyksen ratkaisussa.

— ATH.

— Napolin koulukunta, sarja 1600- ja 1700-sadan luvuilla toimineita säveltäjiä, joille oli ominaista tunnepitoisuus ja melodinen sujuvaisuus.

"SOI LAULUMME SOI"

Port Arthur. — Syksy on tullut ja myrskyelee, laulettiin laulussa ja käyhän se vieläkin niin laulamme. Meidän kuoromme alkaa toimintansa lokakuun ensimmäisenä päivänä, joka on keskiviikkopäivä.

Meillä on vakava aikomus saada ensi kesän suurjuhlille ainakin viisikymmentä laulajaa? Luonnollisesti teemme parhaamme. Mennyt Liitto-, laulu- ja soittojuhla oli hyvä esimerkki siitä, että innostus oli hyvä, joka puolestaan edellyttäisi suurempien joukkojen mukaan tulemsen toimintaamme.

Meidän tähän astinen ohjaajamme Stella Trylinski oli nyt pakoitettu jäämään pois ohjaajan tehtävistä hänellä olevien voittamattomien esteiden vuoksi. Me kuorolaiset puolestamme olisimme halunneet hänet yhä edelleen olevan joukossamme, mutta voittamattomia esteitä ei voida välttää.

Kiitos vain, Stella, arvokkaasta työstäsi, jonka keskuudessamme suoritit. Jos mahdollisesti jossain tarvitsemme apuasi, niin uskomme, että vastaat: "Yes".

Meillä on nyt uusi kuoron johtaja, vasta pari vuotta sitten Suomesta tullut nuorimies, Wm. Kantala, ja luotamme kuorotoiminnan menestymiseen johtajan, musiikkikokemiteamme ja koko jäsenistömme yhteisymmärryksen kautta sekä merkeissä.

Olisi hauskaa nähdä uusia kasvoja keskuudessamme tulevan toimintakauden aikana. Sehän väkisin niinkuin virkistäisi itsekutakin ja varsinkin vanhempia kuorolaisia ja miksei myös nuorempia. Siispä tässä lopuksi: Kellä on taipumusta laulamaan ja halu yhtyä seuraeläimään, niin ei milloinkaan löydy parempaa mahdollisuutta kuin juuri nyt. Muistetaanpa, että "Kaiku" kuoron kuluvan toimikauden ensimmäiset harjoitukset on lokakuun 1 pnä, joka on samalla lokakuun ensimmäinen keskiviikko, kello 7.30 ill. ja osoitte on 316 Bay St. Siellä nähdään kun tavataan. — Tenori.

Metsämies Halme kuoli parantolassa

Haileybury, Ont. — Metsätyöläinen Kalle Halme kuoli täkäläisessä parantolassa syyskuun 11 pn aamuna.

Edesmennyt Halme oli syntynyt Isojoella, Vaasan läänissä ja oli kuollessaan noin 64-vuotias. Hän on työskennellyt metsätöissä Timminsin seudulla vuosikymmeniä. Hän tuli Suomesta Canadaan noin 35 vuotta sitten. Lähmepiä omaisia ei tiettävästi hänellä ole tässä maassa, mutta Suomessa hänellä on kaiketi vaimo ja tytär, jotka asuvat Tampereella.

Valitettavasti en tiedä tarkemmin kertoa Halmeesta, mutat hänet tunnettiin kuitenkin työväenmiehenä ja siis yhtenä tämän uuden kotimaamme rakentajana. Kepeät mullat haudallesi. — J. K.

Lentopallon EM:n voitti Unkari

Praha. — Lentopalloilun Euroopan mestaruuskilpailuissa suoriutui voittajana Unkari, naisten osalta Neuvostoliitto. Tulokset:

Naiset: Neuvostoliitto 5 pistettä, Tshekkoslovakia ja Puola 4,5, Romania 4, Unkari, Bulgaria, Jugoslavia ja Itä-Saksa kukin 1.

Miehet: Unkari 4, Tshekkoslovakia 3, Bulgaria 3, N-liitto 2, Puola 2, Romania 2. Jugoslavia ja Ranska eivät saaneet yhtään pistettä.

Haryn 10,0 aika alamäkitulos?

Friedrichshafen. — Asiantuntijain viime viikolla suorittamat tutkimukset ovat saattaneet kyseenalaiseksi Armin Haryn juokseman maailmanennätysajan 10,0 sadan metrin matkalla.

Mittaukset ovat osoittaneet, että lähtöpaikan ja maalin korkeusero on 11 senttiä. Kansainvälisten sääntöjen mukaan saa korkeusero olla korkeintaan 10 senttiä.

Elliottin mailin M-ennätys esitetty hyväksyttäväksi

Dublin. — Irlannin amatööriurheiluliitto ilmoittaa nyt tehneensä Kansainväliselle Yleisurheiluliitolle esityksen Herb Elliottin mailin ennätyksen 3.54.5 hyväksymisestä maailmanennätykseksi. Samalla kertaa lähetettiin hyväksyttäväksi australialaisen Albert Thomasin saavuttama 2 mailin maailmanennätys 8.32.0.

Molemmat ennätykset tehtiin Dublinissa toista kuukautta sitten, mutta Irlannin liitto on sanonut, ettei sillä ollut tarpeellisia kaavakkeita ja näin ollen ei ennätyksiä ehditty esittää hyväksyttäväksi Euroopan m

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

MYYTÄVÄNÄ

SINGER JA YM. MERKKISIA vaihdettuja ompelukoneita — polkujettavat $10.00 lähtien, sähköllä toimivat kuljetettavat ja pulpettimalliset $40.00 lähtien. Takaus ja väliaikaismaksuehdot. ELNA SEWING CENTRE, 9 Cedar St., Sudbury.

MYYTÄVÄNÄ

JUURI POIKIVA LEHMÄ myytävänä. Lähemmin: August Saari, Waters Township.

LÄÄKÄRI JA KIRURGI
DR. L. HOOEY
Puh. OS. 3-3695 Kotiin OS. 5-6729
Medical Arts rakennuksessa
260 Cedar St., Sudbury

SEMENTTI- ja MUURAUS-
SANTAA
murskattua kiveä ja tiesoraa
Topi Piilonen
PUHELIN OS. 3-0967
Box 282 Lockerby, Ont.

Sudbury Footwear
Ensiluokkainen kenkien korjaamo
Suutari KAHILA on nyt palveluksessamme
BILL GRODECK, omist.
21 Larch King Edward rakenn.

Dr. E. LAPPA
HAMMASLAAKARI
SUDBURY CLINICISSA
130 Elm St. E. Sudbury
Vastaanottotunnit 9 ap— 5ip.
Puhelin OS. 3-7181
Ilkiintuteina OS. 4-2129

KAUNIITA UKKIA UKKAKIMPPUJA UKKALAITTEITA
LOUGHEED
FLOWER SERVICE
Puhelin OS. 3-9596
79 Durham St. S. Larch kat. kulm.
60 Eyre St., Sprucen kulmassa
SUDBURY

Drink SunCrest ORANGE
Se nautintorikas
VIRVOKEJUOMA
Hyvää yksin tai seurassa
SUPERIOR BEVERAGES LIMITED
PUHELIN OS. 4-4313
305 Albinson St. Sudbury

EI ALASMAKSUA
36 kk. maksuaika
Kaikkia
Kotirakennus-tarvikkeita
- LAUTAA
- "TEN TEST"
- VANEERIA
- NAULOJA
- KATTOPAHVIA
- "GYPROC" JA "GYPROC" LATH
- SEMENTTIÄ
- SALAOJAPUTKIA
- OVIA JA IKKUNOITA
- C.I.L. MAALIA

Vapaa kuljetus Sudburyn alueella
SUOMALAINEN PALVELUSKIN
PUHELIN YU. 3-4061
Whitewater Lake Lumber
AZILDA ONTARIO

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Talkoot Finnish haalin ikkunain korjaamiseksi ja kunnostamiseksi heti illallisen jälkeen keskiviikkoiltana. Siellä tarvitaan miehiä ja naisia, jotka voivat laittaa uusia ikkunaruutuja ja toisia, jotka panevat ulkoikkunat paikoilleen jne. Siis talkoisiin huomen iltana Finnish haalille.

Vapauden johtokunnan kokous pidetään tänä iltana alkaen kello 7.30 liikkeen konttorissa.

Työn Puiston sauna on avoinna joka keskiviikko, lauantai ja sunnuntai kello 1—11 ip. Mainio paikka saada hyvät löylyt.

Bingopaartit Long Lakella tk. 19. pnä

Ensi perjantaiksi on järjestetty bingopaartit Long Lakelle koulu No. 2:lle alkaen kello 7.30 illalla.

Bingopaartiesta saadut tulot tullaan käyttämään Long Laken hautausmaalla aiheutettujen hävitysten korvaamiseksi ja korjaamiseksi, joten toivotaan runsaasti osanottajia tähän tärkeään tilaisuuteen.

Komitea toivoo, että samalla tuotaisiin mahdollisimman plajon bingovoittoja. Tervetuloa läheltä ja kaukaa!

Saapukaa hauskaan sunnuntaipäivän viettoon Azildassa

Touhukkaat azildalaiset emännät Riikka ja Impi tarjoavat ensi sunnuntaina Eino ja Impi Mähösen kotona Azildassa päivälliset. Einon ja Impin uusi asunto sijaitsee Lakeview avenuen varrella.

Tilaisuuteen voi saapua aamusta lähtien ja aloittaa seurapelit niin pian kuin saapuu paikalle riittävästi peliväkeä. Kahvia tarjoillaan pitkin päivää hyvien leivosten kera.

Jo ennestään on tiedettyä, että Azildassa järjestetyt tilaisuudet ovat kaikinpuolin hyvin järjestettyjä, josta syystä sinne kannattaa mennä viettämään hauska sunnuntaipäivä. Tilaisuus on järjestetty Vapauden haastekampanjan tukemiseksi. Saapukaa joukolla tilaisuuteen.

Parkko kuoli todennäköisesti yliajon uhrina

Viime perjantaina kuoli suomalainen Eino Parkko St. Josephin sairaalassa niihin vammoihin, joita hän sai Minto Lanella tk. 2 pnä auton yliajon uhrina, kuten poliisit arvelevat.

Loukkaantumisensa jälkeen hän ei koskaan tullut niin paljon tajuihinsa, että hän olisi voinut antaa poliisille tarkempaa tietoa onnettomuuden syistä.

"Me tiedämme, että auto ajoi hänen ylitseen", sanoi liikennepoliisikersantti Lloyd Hanwell perjantaina. "Tämä on vain mitä ne tiedämme tällä hetkellä."

Poliisit myöskin sanovat, että auto on mahdollisesti perääntynyt hänen päälleen ja ajuri ei ole tietoinen onnettomuudesta.

Helmi Kauppi haudattiin viime lauantaina

Viime lauantaina haudattiin Barnardin hautaustoimistosta Wahnapitaesta kotoisin oleva Helmi Kauppi. Hän kuoli viime viikon keskiviikkona pitkäaikaisen sairauden jälkeen.

Vainaja oli syntynyt Suomessa, Parkanossa, 56 vuotta sitten. Canadaan hän saapui 1923 ja meni avioliittoon Walter Kaupun kanssa 1925. Suremaan häntä jäi miehensä lisäksi kaksi tytärtä mrs. Alfred Beck New Sudburyssa, mrs. Norman Gondor, Prestonissa, sekä poikansa Oliver, Sudburyssa ja viisi lastenlasta.

TILATKAA VAPAUS!

Pat's Barber Shop
HUOLELLINEN TYÖ
MUUTTANUT
7 CEDAR ST., SUDBURY
Viinakaupan vieressä

KAUNIITA KUKKIA ...
uudessa Suomalaisessa KUKKAKAUPASSA
HELVI'S FLOWER HOUSE
Puh. OS. 5-5251
146A Cedar St. Sudbury

HUOLELLISTA KENKIEN KORJAUSTA
... joka säästää Teille rahaa
MÄKI SHOE REPAIR
SUOMALAINEN SUUTARI
116 Elm St. E. Apteekin alla Sudbury

Majavajärveläiset vierailevat pian Finnish-haalilla

"Katupeilin takana" on sen näytelmän nimi jonka Beaver Laken näyttelijät esittävät Sudburyssa Finnish-haalilla sunnuntaina, syyskuun 28 pnä.

Paljon hyviä bingovoittoja on jo luvassa

"Paljon hyviä bingovoittoja on jo luvassa", sanoi eräs lockerbylainen emäntä kertoessaan maanantai-iltana, että valmistelut Työn Puistossa perjantai-iltana pidettävää bingoiltaa varten sujuvat "odotettua paremmin", kuten hän sanoi.

"Kaikki, jolta minä olen pyytänyt bingovoittoa Vapauden hyväksi Työn Puistossa järjestettävään illatsuun, ovat avomielisesti luvanneet lahjansa", kertoi haastateltavamme selittäen, että Lockerbyn emännät pitävät huolen myös siitä, että illatsuun osallistujat saavat nauttia hyvät "pullakahvit", niin, että puhe luistaa hyvin näissä illan istujaisissa.

Kuten on aikaisemmin jo mainittu, tämä bingotilaisuus on perjantaina, syyskuun 19 päivänä, alkaen kello 7.30 illalla. Kaikki lämpimästi tervetulleita.

David Kujala joutui Espanolan sairaalaan

David Kujala Beaver Lakelta joutui Espanolan sairaalaan viime viikon lopulla. Hän on huone no. 11:ssa toisella lattialla, jossa tuttavat voivat vierailla hänen luonaan. — Senja.

Meidän lehtemme!

Kyllä se on meidän lehti tuo Vapaus. Paljon on vielä jälellä niitä meikäläisiä, jotka olimme niissä kokouksissa, joissa päätettiin ruveta julkaisemaan Vapaus-lehteä. Senjälkeen on vuosikymmenet tilattu ja luettu Vapautta ja koetettu uhrata ropomme jos lehti on joutunut vaikeuksiin. Paljon on matkan varrella siirtynyt tuonen tuville.

Mutta me tarvitsemme yleismaailmalliset tiedot ja me tarvitsemme kaikkea mitä Vapaus-lehti tarjoaa mille luettavaksi ja meidän on edelleenkin pidettävä huoli siitä, että lehtemme ilmestyy.

Nuorempi polvi mieluummin lukee englanninkielisiä lehtiä eikä useinkaan tilaa lehteämme. Samoin on uusien siirtolaisten laita suurimmalta osaltaan vaikka ei heillä ole suomenkielessä vaikeuksia.

Nyt on taas Vapauden haasteryntäys alulla ja se on sinun ja meidän kaikkien asia lahjoittaa, että lehtemme ilmestyminen on taattu. Mitä olisi elämä ilman Vapaus-lehteä. — Mummu.

USA ei sallinut NLn tiedemiehiä atomivoimalaitokselleen

Cornwall, Ont. — Neljä neuvostoliittolaista tiedemiestä sai kuulla täällä viikonlopulla, että heidän ei sallita vierailla Yhdysvaltain atomivoimalaitoksella Shippingportissa, Pennsylvaniassa, ja tarkastaa sitä samalla kertaa kun toiset Montrealissa koolla olevassa maailman voimavarain konferenssissa olleet tiedemiehet ovat siellä Yhdysvaltain hallituksen vieraina.

Yksi neuvostoliittolaisista edustajista W. D. Kozlov sanoi, että voimavarain konferenssi on ollut erittäin onnistunut, mutta että he olivat suuresti pettyneet kun heidän ei sallittu tarkastaa yhdysvaltalaista voimalaitosta.

Viikonlopulla neuvostoliittolaiset, yhdessä konferenssin muiden jäsenien kanssa tarkastelivat rakennuksen alaisia Ontarion Hydron vesivoimalaitoksia Cornwallissa, mutta täälläkin sanottiin olleen joitakin paikkoja, "jotka eivät sisältyneet tarkastusmatkan yleiseen ohjelmaan."

Brittiläiset etsivät kauppaa Unkarin kanssa

Budapest. — Brittiläinen farmikoneyhtiö, Massey-Ferguson, osallistuu tällä viikolla alkaneeseen Unkarin maatalousnäyttelyyn yrittäen saada myydyksi tuotteitaan Kansantasavallan maissa.

Mainittu yhtiö allekirjoitti juuri äskettäin Kiinan Kansantasavallan kanssa sopimuksen, jonka mukaisesti se lähettää Kiinaan 2,000,000 punnan arvoista farmikoneistoa.

Firman edustaja Hugh Cooper sanoi, että hänen firmansa on myynyt Puolaan noin 60,000 punnan arvosta tuotteitaan viime neljän tai viiden vuoden kuluessa ja noin 10,000,000 punnan arvosta Jugoslaviaan viimeisen neljän vuoden kuluessa.

Incon työläisten enemmistö lujasti unionsa takana

Incon taholta on ilmoitettu, että se on valmis aloittamaan uudet neuvottelut

Maanantaina tiedoitettiin Mine-Millin ja Incon taholta, että tiistaina (tänään) kello 2 i.p. alkavat uudet palkkaneuvottelut. Tämä tapahtui sen jälkeen kun Incon työläiset Sudburyssa ja Port Colbornessa ylivoimaisesti äänestivät lakon puolesta viime perjantaina. Äänestykseen osallistui 12,887 Incon työläistä, eli 89.9 prosenttia äänikelpoisista. 10,662 äänesti lakon puolesta ja 2,185 vastaan.

Unio tiedoitti heti senjälkeen kun sovittelulautakunnan enemmistö- ja vähemmistöraportit annettiin viime viikon tiistaina, että se on valmis neuvottelemaan Incon kanssa vähemmistöraportin perustalla. Heti sen jälkeen kun lakkoäänestyksen tulos saatiin tietää union taholta lähetettiin Incolle tieto, että se on valmis neuvottelemaan yhtiön kanssa uudesta työehtosopimuksesta.

Incon kaivos- ja sulattimotyöläiset ovat valmistautuneet menemään lakkoon jos yhtiön härkäpäisyys pakoittaa heidät siihen. Sitä varten on kaikilla yhtiön työmailla valmistauduttu lakon varalta ja siksi on nimitetty kaikille Incon työmaille pikettikapteenit. Siirtymällä 4 päiväiseen työviikkoon ja täten vähentämällä työläisten viikkotuloja $17.60 on nostattanut työläisten keskuudessa vihaa ja työläisten päättäväisyyttä taistella elinehtojensa huonontamista vastaan.

Sudburyssa on levitetty huhuja ennenkuin saatiin tietää Incon kirjeestä, että lakko alkaa Incon Sudburyn laitoksilla tänään.

Union neuvottelukomitean puheenjohtaja Mike Solski kielsi jyrkästi tämän. "Tämä o nehdottomasti väärä", sanoi mr. Solski. "Sikäli kuin me olemme kysymyksessä me yritämme painostaa saadaksemme aikaan rauhallista tietä sopimuksen tässä riitaisuudessa. Jäsenistö tietää sen ja he eivät anna itseään provoseerata minkäänlaisiin tekoihin, jotka estäisivät rauhallisen ratkaisun."

"Jos meidät pakoitetaan tulemaan sellaiseen uskoon, että yhtiö ei pyri sovittelemaan, niin union virkailijat tulevat kehoittamaan jäsenistön noudattamaan lakkovaltuuksia ja me lopetamme Incon työt järjestetyllä tavalla."

Mieliala Yhdysvaltain hyökkäyspolitiikkaa vastaan yhä kasvaa

(Jatkoa 1. sivulta)

distä ainoastaan Daily Telegraph edelleen säilyttää sen kannan, että Britannian tulisi seurata Yhdysvaltoja jos Yhdysvallat aloittaisi sodan Chiang Kai-shekin hallussa olevista Kiinan rannikolla sijaitsevista saarista.

Lontoon Times-lehti on sitä mieltä, että "se mitä hän sanoi olisi ansainnut järjellisemmän aatteen" ja ehdottaa, että paras keino kriisin ratkaisemiseksi olisi kehoittaa Chiang Kai-shekin luopumaan saarista.

Konservatiivinen Daily Express sanoi: "Tällä hetkellä jokainen maailman valtiomiesten puhe kansainvälisistä kysymyksistä on altis yhdelle harkinnalle: Nostattaako tai alentaako se lämpötilaa?

"Tällä perusteella Eisenhowerin radiopuhetta on pidettävä hyödyttömänä".

Lontoon Observer-lehti kirjoittaa pääkirjoituksessaan Eisenhowerin puheen johdosta, että vaikka se oli "mestarillinen, niin se oli myös epärehellinen. Sillä presidentti ylenkatsoi kaikki tekijät, jotka johtivat nykyiseen kriisiin ja jotka tekevät minkä tahansa todellisen ratkaisun niin vaikeaksi:

"Että Yhdysvallat sekaantui Kiinan sisällissotaan kenraali Chiang Kai-shekin joukkojen pelastamiseksi täydelliseltä tuholta.

"Että se (Yhdysvallat) on vääjäämättömästi kieltäytynyt tunnustamasta Pekingin hallitusta, joka nykyään hallitsee Kiinan mannermaalla varmemmin kuin mikään aikaisempi Kiinan hallitus viime 200 vuoden aikana.

"Ja että se (Yhdysvallat) on läheisesti liittoutunut Formosalla olevaan pakolaishallitukseen, joka ei ole koskaan salannut aikomustaan muuttaa päinvastaiseksi valtalankumouksen tulosta ja uudelleen perustaa oman valtansa maanermaalle."

Tuomiten Yhdysvaltain nykyisen kannan kokonaisuudessaan järjettömäksi, Observer sanoi:

"He (Yhdysvallat) tuomitsevat hyökkäyksenä kakki Kiinan kommunistien yritykset miehittää ne alueet, jotka Britanniankin hallitus tunnustaa kuuluvan Kiinalle, mutta siitä huolimatta he (Washington) ovat sitoutuneet pitämään kenraali Chiangin hyökkäystä mannermaalle laillisen hallituksen laillisena toimenpiteenä kapinallisia vastaan.

"He ylistävät Yhdistyneitä Kansakuntia samanaikaisesti tehden kaikkensa Kiinan pitämiseksi sen ulkopuolella. Sellainen nurinkurisuus ei ole suuren vallan arvovaltaisuuden mukaista."

Observer lisää, että ilman Pekingin hallituksen tunnustamista Yhdysvaltain taholta neuvotteluja on mahdotonta ja ilman neuvotteluja Yhdysvaltain hallitusherrat hoippuvat kriisistä kriisiin kunnes he hoippuvat sotaan.

KIINAN KOMMUNISTIT VÄHEMMÄN SOTAISIA KUIN YHDYSVALLAT

Toronto. — Toronton Daily Star-lehti on myös antanut lausuntonsa presidentti Eisenhowerin äskeisen puheen johdosta:

"Presidentti Eisenhowerin lupaus neuvotella Kiinan kanssa, ja hänen vakuutuksensa, ettei Kiinan rannikkosaarista syty sota, eivät ole sen henkäyksen arvoisia, mitä hän käytti näiden lausuntojensa esittämisessä.

"Neuvotteluehdotus on valheellinen (phony) siksi kun Yhdysvallat on vetänyt itsensä asemaan, missä se ei voi mitään tarjota Kiinalle sen vastineeksi, mitä se Kiinalta pyytää . .

"Jos he (kiinalaiset) vastaavat siten kun amerikkalaiset menettelisivät, jos niiden osat olisivat vaihdoksissa, tilanne kehittyy sodaksi. Täten vapaan maailman johtaja on vetänyt meidät tähäin. Rauha riippuu siitä, että Kiinan kommunistit ovat vähemmän sotaisia kuin Yhdysvallat".

USAn lentokone syöksynyt maahan Neuvostoliitossa

Moskova. — Viime perjantaina Neuvostoliiton viranomaiset ilmoittivat virallisesti Yhdysvalloille, että yksi sen lentokoneista, jossa oli 17 henkilöä, syöksyi maahan 35 mailia pohjoiseen Armenian pääkaupungista, Yerevanista.

Tiedoituksessa sanottiin, että raunioista löydettiin kuusi ruumista. Muista lentokoneen mukana olleista miehistä tiedoituksessa ei sanottu mitään.

"Lentokone oli lentänyt pitkälle Neuvostoliiton ilmatilaan ja syöksynyt maahan Neuvostoliiton alueella", sanottiin Tassin uutistoimiston tiedoituksessa Yhdysvaltain asiainhuoltaja Davisille annetusta nootista.

Yhdysvaltain viranomaiset ovat vaatineet tietoa muista koneen matkassa olleista miehistä ja tilaisuutta tutkia lentokoneen jäännöksiä.

Hallayö koko Suomessa

Helsinki. — Tämän syksyn ensimmäinen koko maata käsittävä hallayö vallitsi keskiviikkovastaisena yönä. Pakkanen ei ollut kyllin voimakas, mutta esiintyi nyt ensimmäisen kerran myös Etelä-Suomessa. Ilmatieteellisen Keskuslaitoksen kertoman mukaan mitattiin alhaisimmat lämpötilat —6 astetta Sodankylässä, Ivalossa, Kauhavalla ja Mikkelissä. Jokioisissa ja Tampereella oli pakkasta —4 astetta.

PETER A. VESA
B. A., LL. B.
Barrister, Solicitor, Notary
SUOMALAINEN LAKIMIES
PUH. HO. 3-3392
1028 Danforth Ave., Toronto

Torontolaiset Huom!
★ HAUSKAT TANSSIT
DON-HAALILLA
957 Broadview Ave., Toronto 6, Ontario
Joka perjantai-ilta, alkaen kello 9 illalla
SOITTAJAT: UNTO MAKINEN JA KAUKO SIREN
Ovilliput 75c Tervetuloa!

Ottawaan $6 miljoonan lentokonemallien koelaitos

Ottawa. — Canadassa ryhdytään piakkoin todella rakentamaan $6,000,000 maksavaa lentokonemallien kokeilutunnelia, joka tulee olemaan yksi suurimmista tällä mantereella. Tunnelia on suunniteltu jo vuosikausia.

Hanketta johtanut tri D. C. MacPhail on kertonut, että noin puolet tarvittavasta koneistosta on jo tilattu ja alustavat työt on jo jossain määrin aloitettukin.

Tunneli rakennetaan Uplandsin lentokentälle lähelle Ottawaa ja kansallinen tutkimusneuvosto tulee sitä käyttämään yhdessä puolustustutkimuslautakunnan kanssa kokeillakseen suurempien lentokonemallien ominaisuuksia.

Viiden jalan siipimittaisia lentokone- ja ohjusmalleja voidaan kokeilla tässä tunnelissa, jossa tuuli kehitetään 3,500 mailin tuntinopeuteen asti 10,000 hevosvoimaisella koneistolla. Mainittu nopeus on hyväsesti korkeampi kuin "lämpömuurin" miniminopeus. Tunneli ja siihen liittyvä koneisto sijoitetaan useita satoja jalkoja pitkään rakennukseen.

Canadan entinen liberaalihallitus aikoinaan myönsi rahoja suunnitelman toteuttamiseksi, mutta rakennusaikeista luovuttiin joksikin aikaa silloin kun uusi konservatiivinen hallitus ryhtyi tutkimaan hallituksen menoja.

Tiedemiehet odottavat tunnelin valmistumista, sillä sitä pidetään ehdottomasti tarpeellisena ääntä nopeampien lentokoneiden kehittämiseksi.

Viljanvienti Järvienpäästä kovin hidasta

Port Arthur. — News Chronicle-lehti sanoo, että hidastunut viljanvienti Järvienpäästä, josta on johtunut joukkomittaiset pakkolomauttamiset viljaelevaattorityöläisten keskuudessa, on saattanut laivaliikenteen miltei seisahduksiin ja jatkunee vielä edelleenkin lokakuun puoliväliin.

Sanomalehti, joka väittää saaneensa tietonsa luotettavista lähteistä, sanoo, että viljankuljetus Järvienpäästä nousee huippuunsa vain muutamia viikkoja ennen laivaliikenteen talveksi keskeytymistä aikaisin joulukuussa.

Järvienpään elevaattorit, joissa on kiireimpinä aikoina työssä 1,200 työläistä, ovat vähentäneet työvoimaansa noin puolella.

Hidastumista viennissä oli havaittavissa jo viime heinäkuussa, jolloin aavikkomaakuntien viljaelevaattorit olivat vielä täynnä viimevuotisesta sadosta.

Sanomalehden selostuksen mukaan on osittaisesti vaikuttamassa se, että viljaa voidaan kuljettaa Churchillin kautta Hudsons-lahdelta, josta kautta on lyhyempi matka Euroopan markkinoille.

— Canadassa suoritettiin ensimmäinen väestölasku 1871, jolloin maamme asukasluku oli 3,689,257.

— "Parlamentti'-sanaa käytettiin ensimmäisen kerran ' kuvaamaan sitä kun Englannin paroonit kokoontuivat v. 1242.

S.C.A. Urheiluliiton virkailijoiden osoitteet:
Puheenjohtaja: Jack Karvonen
16 Chamberlain Ave.
Puhelin OR. 4227
Toronto Ontario
Sihteeri: Paavo Vaurio
49 Hiawatha Rd., Toronto 8, Ont.
Puhelin HO. 6-8815
Rahastonhoitaja: Allan Illbury
488 Brock Ave., Toronto, Ont.
Puhelin LE. 5-1054
LIITON NAISJAOSTO
Elsie Jokinen
29 Doris Ave., Willowdale, Ont.
Puhelin BA. 1-1489
LIITON HIIHTOJAOSTO
Puheenjohtaja: Unto Penttinen
38 St. Lawrence St., Sudbury, Ont.

Baikal-järvi Siperian ihme

Suurisuuntaisia rakennustöitä on parastaikaa käynnissä siperialaisen Angarajoen varrella. Angaran vesien voimakas virta käynnistää jo Irkutskin vesivoimalaitoksen — Angaran vesivoimalaitossarjan esikoisen — turbiineja. Angaran kuuluisien koskien vaiheilla, siellä, missä joki ryntää kivikkoisessa uomassaan jyrkkien rantakallioiden välissä, on rakenteilla maailman suurin — Bratskin vesivoimalaitos, eikä ole enää kaukana aika, jolloin kuusi Angaran varrelle rakennettua vesivoimalaitosta on antava maalle vuosittain miljardeja kilowattitunteja halpaa sähköenergiaa.

Poikkeuksellisista vesivoimavaroista Angaran on kiittäminen siitä, että se, entisaikojen siperialaisen runoilijan sanojen mukaan, "kiidättää hopeanhohtoisia laineitaan vanhan Baikalin sylistä", purkautuen mahtavana virtana suoraan tuosta suunnattomasta järvestä.

Baikal on sirpinmuotoinen, se on 636 kilometriä pitkä ja sijaitsee 453 metriä mrenpinnan yläpuolella. Vesimäärässä Baikalin ylittää kaikista maailman järvistä ainoastaan Kaspianmeri eikä syvyydessä löydy vertaista koko maapallolla. Kesällä 1957 suoritettujen tutkimusten mukaan Baikalin syvyys on 1,940 metriä eikä 1,741 metriä, kuten tähän saakka luultiin.

Mikään ei 'piittaa'* merimatkaa Ruotsin Amerikan Linjan laivoilla

Niillä matkustaessanne te voitte monella tavalla todella rentoutua ja nauttia matkastanne — nauttia meri-ilmasta kansituoleissa, pelata monenlaisia kansipelejä tai tehdä kävelykierroksia ulkoilmassa — tai voitte uida suomalaisen saunan jälkeen uima-altaassa. Illalla on monenlaista ajanvietettä, voitte nähdä elokuvia tai valkokapa norjistua tanssin pyörteissä. Kaikki tämä tapahtuu ystävällisessä ilmapiirissä, jossa teitä palvellaan kuin parhaimpia vieraita ainakin, jossa teidän on helppo tehdä uusia tuttavuuksia. Entäs ruoka — siihen verrattavaa on vaikea löytää.

Göteborgin ja Suomen välisellä osalla huolehtii matkastanne mukana seuraava suomea puhuva opas. Matkatavarat lähetetään New Yorkista tai Halifaxista suoraan Suomeen. Mikään ei "piittaa" merimatkaa seuraavilla S. A. L:n loistolaivoilla:

Uljas uusi
M. L. GRIPSHOLM
Upean hieno
M. L. KUNGSHOLM
New Yorkista tai Halifaxista Göteborgiin

Virtaviivainen
M. L. STOCKHOLM
New Yorkista tai Halifaxista Kööpenhaminaan ja Göteborgiin

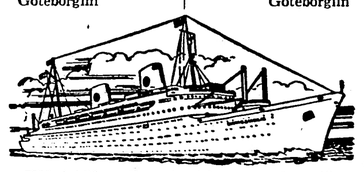

Kääntykää matka-asiamiehenne puoleen, tai
SWEDISH AMERICAN LINE
POHJOLAN VALKOINEN LAIVASTO
1255 Phillips Sq., Montreal 2, P.Q.
470 Main Street, Winnipeg, Man.
803 1st Street E., Calgary, Alta

*"piittaa" on fingelskaa ja merkitsee tässä tapauksessa, että laivamerimatkaa parempaa ei ole.

Ruotsin Amerikan Linjaa edustavat:
O. K. Johnson & Co. Ltd.
Matkailutoimisto
697 BAY ST., TORONTO, ONT.
Puhelin EM. 6-9488

Ritari Agencies, Ltd.
Matkailutoimisto
7 CEDAR ST., SUDBURY, ONT.
Puhelin OS. 5-5685

VAPAUS TRAVEL AGENCY
100 ELM STREET WEST SUDBURY, ONTARIO

RAKENTAVAN KIELENKÄYTÖN PERUSTEOS
AARNI PENTTILÄN uusi
SUOMEN KIELIOPPI
Sivun koko 7"x10"
692 SIVUA — HINTA SID. $8.50

Professori Aarni Penttilän uusi, perusteellinen "Suomen kielioppi" on nyt vuosia kestäneen työn jälkeen valmistunut. Tähän saakka on Suomen yliopisto-opetuksessakin jouduttu käyttämään E. N. Setälän kouluja varten laatimia deskriptiivisiä kieliopin esityksiä, jotka suurista ansioista huolimatta ovat jo osaksi vanhentuneet, niin että laajemmin kielemme erikoisluonnetta ja rakennetta valaisevia tietoja on ollut kerättävä monista eri lähteistä.

Paitsi korkeamman opetuksen tarpeisiin on prof. Penttilän uusi kielioppi suppeiden kielenoppaiden ja kohdakkoin kokonaisuudessaan valmistuvan "Nykysuomen sanakirjan" lisäksi välttämätön apuneuvo jokaiselle kirjallisen työn tekijälle.

Sen selkeät ja ytimekkäät säännöt sekä oivallinen ja runsas esimerkkikokoelma muodostavat tyhjentymättömän aineiston, johon jokainen voi luottavaisesti turvautua pyrkiessään selviytymään kielellisten ilmausten vaikeuksista.

Tilatkaa osoitteella:
Vapaus Publishing Company Ltd.
P. O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

VÄLITÄMME RAHAA SUOMEEN
UUSI KURSSI
VOIMASSA NYT!
PIENIN SUMMA 5,000 SMK. $16.50 YNNÄ LÄHETYSKULUT $1.00
JOKAINEN SEURAAVA 1,000 SMK. 3.30

Rahalähetykset toimitetaan vastaanottajalle 10-14 päivän kuluttua. Jokaiselle lähettäjälle lähetetään vastaanottajan tai Suomen postikonttorin antama kuitti:

VAPAUS TRAVEL AGENCY
Box 69 — Sudbury, Ontario